

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**KOMPARACE LEGITIMITY POUŽITÍ
DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ (ZBRANĚ)
OBECNÍ (MĚSTSKOU) POLICIÍ A POLICIÍ ČR**

Autor práce: Michal Gyepes

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinované

Vedoucí práce: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL. M.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2024

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Michal Gyepes

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Píbram

Název bakalářské práce: Komparace legitimacy použití donucovacích prostředků (zbraně) obecní (městskou) policií a Policií ČR.

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Comparison of legal use of repressive means (weapon) used by city (municipal) police and the Police of the Czech Republic.

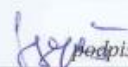
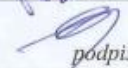
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): Mgr. Bc. Josef Kříha, PhD.

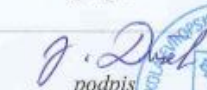
Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): Březen, 2023

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem je formou teoreticko-praxeologického vhledu komparativně objasnit legitimitu použití donucovacích prostředků a zbraně zakročujícími příslušníky Policie ČR a obecní (městské) policie. **Vedlejším cílem** je formou empirického výzkumného šetření zájmově detekovat specifitu a zvláštnosti vybraných právních, taktických či technických aspektů použití donucovacích prostředků (zbraně) ze strany strážníků obecní (městské) policie a příslušníků Policie ČR.

Student: Michal Gyepes	26.11.2022 Datum	 podpis
Vedoucí práce: Mgr. Bc. Josef Kříha, PhD.	2.11.2022 Datum	 podpis

Schvalují zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	12.12.2022 Datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	15.12.2022 Datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	9.1.2023 Datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Dr. Mgr. Josefovi Kříhovi PhD., LL.M. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

GYEPEŠ, M. *Komparace legitimacy použití donucovacích prostředků (zbraně) obecní (městskou) policií a Policií ČR: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2024. 69 s. Vedoucí bakalářské práce: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL.M.

Klíčová slova: obecní policie, Policie ČR, donucovací prostředky, zbraně

Věcná část bakalářské práce (dále jen „práce“) primárně, formou **širšího** komparativního teoreticko-praxeologického vhledu rámcově objasňuje legitimitu použití donucovacích prostředků a zbraní ze strany zakročujících příslušníků Policie ČR a strážníků obecní (městské) policie. V rámci tematicky návazných subkapitol „práce“ formou empirického výzkumného šetření, dále zájmově detekuje specifitu a zvláštnosti vybraných právních, taktických a technických aspektů jejich použití. Práce je rozdělena do sedmi kapitol. V úvodní kapitole jsou demonstrovány cíle a metodika práce. Navazující subkapitola je zájmově věcně zaměřená k objasnění základního pojmosloví a východisek, která jsou se zpracovávaným odborným tématem „práce“ spojena. Obsahové zaměření třetí subkapitoly práce směřuje k **užšímu** vymezení institutu „donucovací prostředek“ a „zbraň“. V následující návazné, čtvrté části „práce“ je dále taxativně kategorizován „*ex lege*“ výčet jednotlivých donucovacích prostředků „*ex lege*“ definovaný v jednotlivých ustanoveních zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů, či zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Navazující subkapitola práce „*sui generis*“ samostatně úžeji katalogizuje výčet zbraní, které legitimně mohou použít zakročující příslušníci Policie ČR, tak i obecní (městské) policie. Nosnou subkapitolou práce je kapitola šestá, ve které je komparativní teoreticko-praxeologickou formou realizováno porovnání odlišností, definujících „*ex lege*“ rozsah použití zbraně ze strany zakročujících příslušníků Policie ČR a obecní (městské) policie. Závěrečná sedmá, empiricky orientovaná subkapitola práce dílem reflektuje empirické zkušenosti zakročujících příslušníků Policie ČR a strážníků obecní (městské) policie s použitím vybraných donucovacích prostředků, či zbraně v rámci realizace služební (pracovní) činnosti tzv. „přímé bezpečnostní povahy“ v aplikační veřejnopřádkové praxi.

ABSTRACT

GYEPEŠ, M. *Comparison of Legal Use of Repressive Means (Weapon) Used by City (Municipal) Police and The Police of the Czech Republic: bachelor thesis*. The College of European and Regional Studies, 2024. 69 pp. Supervisor: Dr. Mgr. Josef Kříha, PhD., LL.M.

Key words: municipal police, Police of the Czech Republic, repressive means, weapons

The substantive part of the bachelor thesis (hereinafter referred to as the „thesis“) primarily, in the form of a broader comparative theoretical-praxeological perspective, outlines the legitimacy of the use of repressive means and weapons by intervening members of the Czech Police and municipal (city) police. Within thematically related subchapters of the „thesis“, through empirical research investigation, it further identifies the specificity and peculiarities of selected legal, tactical and technical aspects of their use. The „thesis“ is divided into seven chapters. The introductory chapter demonstrates the goals and methodology of the „thesis“. The following subchapter is purposefully focused on clarifying basic terminology and foundations associated with the processed professional topic of the „thesis“. The content focus of the third subchapter of the „thesis“ aims at a narrower definition of the „repressive means“ and „weapon“ institute. In the subsequent related fourth part of the „thesis“ a taxonomic categorisation of the „ex lege“ list of individual repressive means „ex lege“ defined in the respective provisions of Act No. 273/2008 Coll. On the Police of the Czech Republic, as amended, or Act No. 553/1991 Coll., on municipal police, as amended is further researched. The following subchapter of the „work“ „sui generis“ independently catalogues the list of weapons that intervening members of the Czech Police as well as municipal (city) police may legitimately use. The pivotal subchapter of the „thesis“ is the sixth chapter in which a comparative theoretical-praxeological comparison of differences defining the „ex lege“ scope of weapon use by intervening members of the Czech Police and municipal (city) police is carried out. The concluding seventh empirically oriented subchapter of the „thesis“ partly reflects the empirical experiences of intervening members of the Czech Police and municipal (city) police with the use of selected repressive means or weapons

in the performance of service (work) duties of so-called „direct security nature“ in the practical application of public order.

Obsah

Úvod.....	10
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	11
2 ZÁKLADNÍ POJMOSLOVÍ A VÝCHODISKA ZKOUMANÉ TEMATICKÉ OBLASTI	12
2.1 Definice klíčových pojmů.....	12
2.2 Legitimita použití donucovacích prostředků a zbraně	17
2.3 Okolnosti vylučující protiprávnost.....	18
2.3.1 Krajní nouze.....	20
2.3.2 Nutná obrana	21
2.3.3 Oprávněné použití zbraně.....	22
3 DEFINICE POJMU DONUCOVACÍ PROSTŘEDEK/ZBRAŇ	23
3.1 Definice pojmu donucovací prostředek.....	23
3.2 Definice pojmu zbraň (služební zbraň).....	25
4 VÝČET DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ UVEDENÝCH PRO PČR A PRO OBECNÍ POLICII	27
4.1 Výčet donucovacích prostředků uvedených pro Policii České republiky.....	27
4.2 Výčet donucovacích prostředků uvedených pro obecní (městskou) policii.....	31
5 VÝČET ZBRANÍ POUŽÍVANÝCH PČR / OBECNÍ (MĚSTSKOU) POLICIÍ	33
5.1 Výčet zbraní používaných Policií České republiky	33
5.1.1 Krátké zbraně používané u Policie České republiky.....	34
5.1.2 Dlouhé zbraně používané u Policie České republiky.....	35
5.2 Výčet zbraní používaných obecní (městskou) policií	39
6 KOMPARACE ROZDÍLŮ LEGITIMNÍHO POUŽITÍ ZBRANĚ PČR A OBECNÍ (MĚSTSKOU) POLICIÍ V ZÁKONEM STANOVENÝCH PŘÍPADECH	43
7 EMPIRICKÉ ŠETŘENÍ.....	50
7.1 Respondenti a jejich služební/pracovní zařazení	50

7.2	Empirické šetření – řízené rozhovory	51
7.3	Dílčí a zevšeobecňující vyhodnocení empirického šetření (řízených rozhovorů)	58
7.4	Dílčí a zevšeobecňující výstupy z provedeného empirického šetření.....	61
	Závěr.....	62
	Seznam použitých zdrojů	63
	Seznam obrázků	66
	Seznam příloh.....	67
	Přílohy	67

Úvod

Je jasným faktem, že použití donucovacích prostředků či zbraně při realizaci služební (pracovní) činnosti tzv. „*přímé bezpečnostní povahy*“ ze strany zakročujících příslušníků Policie ČR, či strážníků obecní (městské) se zcela neoddiskutovatelně vyznačuje závažným potencionálem tzv. zásahu do práv a svobod osob. V průběhu legitimního využívání oprávnění se zakročující příslušníci Policie ČR či strážníci obecní (městské) policie často, zejména v intencích zabezpečení faktické „ochrany veřejného pořádku“, resp. „místních záležitostí veřejného pořádku“ bezprostředně ocitají v situacích, kdy zcela bezpodmínečně musí rychle a efektivně konat. Využívání oprávnění příslušníky Policie ČR či strážníky obecní (městské) policie musí být v souladu s mezinárodními ratifikovanými smlouvami a také musí reflektovat ústavněprávní akcent, tedy toliko vymezený v ústavních zákonech, tvořících tzv. ústavní pořádek České republiky, zejména úvodních ustanoveních Listiny základních práv a svobod. Služební činnost příslušníků Policie ČR blíže upravuje zejména *zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů* (dále jen „**zákon o Policii ČR**“), který upravuje práva a povinnosti příslušníků Policie ČR, včetně použití donucovacích prostředků. Jednotlivé prvky realizace služební činnosti příslušníků Policie ČR jsou dále ještě specifičtěji upraveny vnitřními předpisy Policie ČR, tedy interními akty řízení. Realizace pracovní činnosti strážníků obecní (městské) policie je upravena *zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů* (dále jen „**zákon o obecní policii**“), který kromě povinností tzv. „*ex lege*“ vymezuje jednotlivé pravomoci strážníků obecní (městské) policie i omezení v jejich používání.

Volba tématu „práce“ s názvem **Komparace legitimacy použití donucovacích prostředků (zbraně) obecní (městskou) policií a Policií ČR** byla determinována praxeologickými zkušenostmi zpracovatele „práce“, který je příslušníkem Policie ČR, služebně zařazeným u místně a věcně příslušného základního útvaru Policie ČR služby pořádkové policie Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, Územního odboru Cheb, Obvodního oddělení Policie v Aši.

1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Základní oblastí, kterou se tato „práce“ bude zabývat je oprávněnost a legitimita použití donucovacích prostředků či zbraně strážníky obecních (městských) policií a příslušníků Policie ČR, včetně komparace vybraných právních, taktických či technických aspektů jejich užití. Strážníci obecních (městských) policií i příslušníci Policie ČR musejí být připraveni řešit projevy aktivního i pasivního odporu u osob, v případech, kde selže komunikace a nepostačí zákonných výzev, i za použití donucovacích prostředků. V „práci“ bude primárně realizována teoretická analyticko-syntetizující reflexe „*de lege lata*“ účinných právních předpisů zabývajících se uvedenou problematikou, zejména zákona č. 141/1961 Sb. *Trestní řád, ve znění pozdějších předpisů* (dále jen „**Trestní řád**“), zákona č. 40/2009 Sb. *Trestního zákoníku* (dále jen „**Trestní zákoník**“), zákona o Policii ČR a zákona o obecní policii. Za účelem specifikace právních, taktických či technických aspektů použití vybraných donucovacích prostředků/zbraně, používaných obecní (městskou) policií i Policií ČR, bude provedena také charakteristika jednotlivých donucovacích prostředků/zbraní společně s příklady jejich užití v aplikační policejní praxi.

Hlavním cílem „práce“ je formou teoreticko-praxeologického vhledu komparativně objasnit legitimitu použití donucovacích prostředků a zbraně zakročujícími příslušníky Policie ČR a strážníky obecní (městské) policie. Vedlejším cílem je formou empirického výzkumného šetření, realizovaného formou řízených rozhovorů, zájmově detekovat specifitu a zvláštnosti vybraných právních, taktických či technických aspektů použití donucovacích prostředků (zbraně) ze strany strážníků obecní (městské) policie a příslušníků Policie ČR.

Teoretická část „práce“ čerpá informace zejména z dostupné odborné literatury, avšak pro doplnění je využito také relevantních elektronických zdrojů, odborných článků, a především je pak hojně využíváno vybraných právních předpisů. V případě elektronických zdrojů je pracováno zejména s oficiálním portálem Policie České republiky. Empirická část „práce“, za pomoci kvalitativně orientovaného výzkumného šetření, které přiléhavě obohacuje teoreticky orientované subkapitoly „práce“, tj. „řízených“ rozhovorů originálně reflektuje specifitu zvláštností právních a taktických aspektů tzv. „*zakročovací povinnosti*“, realizované příslušníky PČR či strážníky obecní (městské) policie.

2 ZÁKLADNÍ POJMOSLOVÍ A VÝCHODISKA ZKOUMANÉ TEMATICKÉ OBLASTI

V intencích úvodního vymezení „práce“ nelze opomenout precizované vymezení základního pojmosloví a východisek zkoumané tematické oblasti, což je velmi důležité pro lepší porozumění dalším částem „práce“, které se pak zaměří na donucovací prostředky a zbraně a zejména pak na oprávněnost a legitimitu jejich využití ze strany příslušníků Policie ČR i strážníků obecní (městské) policie.

2.1 Definice klíčových pojmů

V první řadě je vhodné ujasnit si základní pojmy, se kterými celá tato „práce“ průběžně pracuje. Následující definice klíčových pojmů pomohou vytvořit porozumění a jasný rámec pro další diskusi. Klíčové pojmy, které jsou v práci používány:

- **Donucovací prostředky** – obecně lze říct, že definice donucovacích prostředků zahrnuje různé fyzické, technické a taktické metody používané pro úspěšné dokončení zákroku, ať již ze strany příslušníků Policie ČR, tak ze strany strážníků obecní (městské) policie. Patří mezi ně například obušky, pepřové spreje, elektrické paralizéry, pouta, slzný plyn a další podobné prostředky. Jejich použití je striktně upraveno právními předpisy, které stanovují podmínky, omezení a postupy pro jejich oprávněné použití. Vždy musí být použity v souladu se zákonem, s ohledem na principy proporcionality, nezbytnosti a přiměřenosti. To znamená, že příslušníci Policie ČR i strážníci obecní (městské) policie mají povinnost vybrat takový donucovací prostředek, který je přiměřený a který nejmenší možnou měrou omezí práva a svobody osob, proti kterým je zasahováno.¹

Na donucovací prostředky i zbraně se však mnohem detailněji zaměří až třetí kapitola této práce, která bude v tomto kontextu pracovat přímo s tuzemskou platnou legislativou.

- **Zbraň** – dalším důležitým pojmem, který je potřeba přiblížit v souvislosti s tímto tématem je kromě výše popisovaných donucovacích prostředků zajisté i zbraň. V paragrafu 111 odstavci 1 písmeně e) zákona o Policii ČR lze nalézt obecnou definici zbraně, která vychází z trestněprávního pojetí a kde je uvedeno, že **zbraní se rozumí cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznější.** Zákon o

---

¹ŠKODA, J., VAVERA F., ŠMERDA R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 199–201.

policii tento pojem dále používá v rámci definice zbraně pro potřeby výkonu služby policistů, kdy stanoví, že zbraní se rozumí zbraň střelná včetně střeliva a doplňků zbraně, vyjma vrhacího prostředku majícího povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky, dále zbraň bodná a sečná, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo.²

- **Policie České republiky** – je bezpečnostní složkou České republiky, která je odpovědná za ochranu veřejného pořádku, bezpečnost občanů a boj proti kriminalitě. Tato bezpečnostní složka je organizována jakožto ozbrojený sbor, který působí na celém území České republiky. Má velice široký rozsah pravomocí, které zahrnují prevenci a odhalování trestné činnosti, vyšetřování přestupků, řízení dopravy, poskytování ochrany veřejnosti a dalších úkolů souvisejících se zachováním veřejného pořádku. Policie České republiky také spolupracuje i s dalšími bezpečnostními a správními orgány v rámci systému trestního řízení a ochrany veřejného pořádku. Všichni příslušníci jsou samozřejmě povinni jednat v souladu se zákony, dodržovat lidská práva a respektovat zásady právního státu při výkonu svých pravomocí a povinností. Policie České republiky je v hierarchické struktuře organizována na různých úrovních, včetně celostátního ředitelství, krajských ředitelství a místních služeb. Tato struktura umožňuje efektivní koordinaci a vykonávání policejních úkolů na různých úrovních území.³ Nutno dodat, že Policie České republiky prodělala během existence ČSR a ČR mnoho reforem a často měnila svou podobu. Faktem také je, že poměrně dlouhou dobu vedle sebe existovalo více policejních složek, které měly poměrně rozdílné úkoly. Za nejvýznamnější složku lze považovat zcela určitě četnictvo za první republiky, avšak ani po jeho pohlcení ze strany Sboru národní bezpečnosti ještě po roce 1945 nebyly služby zabývající se vnitřním pořádkem zcela sjednoceny, protože zde ještě dále koexistovala kupříkladu Pohraniční stráž, která byla odpovědná za ochranu hranic (k jejímu zrušení došlo až v roce 1990), jakož i Sbor ozbrojené ochrany železnic, který byl podřízen Ministerstvu dopravy.⁴

---

² ŠKODA, J., VAVERA F., ŠMERDA R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 340.

³ MATES, P., VAVERA, F., ŠKODA, J., SLABÝ, A., *Veřejné sbory v České republice*. 1. vyd. Praha: Leges, 2023 s. 41-45 a 61-63.

⁴ WEISS, T., *Role policie a armády v Evropské unii: analýza evropské a národní úrovně s využitím případové studie České republiky*. Praha: Karolinum, 2014. s. 177.

Ke vzniku Policie České republiky, jak je známá dnes, došlo konkrétně 15. července 1991. Tohoto dne byl totiž vyhlášen zákon České národní rady č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky.⁵

Logo Policie České republiky je možné si prohlédnout na obrázku přiloženém níže (viz obrázek č. 1):

Obrázek 1– Logo Policie České republiky⁶

- **Obecní (městská) policie** – je tzv. „komunální sbor“ „sui generis“, který v rámci svého operačního prostoru zejména zabezpečuje tzv. „místní záležitosti veřejného pořádku“. Obecní (městská) policie je zřizována a rušena obcemi v rámci tzv. „samostatné působnosti“ obecně závaznými vyhláškami.⁷

Mezi hlavní úkoly obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, tak jak jsou uvedeny v § 2 písmenech a) až i) zákona o obecní policii, patří např. přispívání k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, dohled na dodržování pravidel občanského soužití, dohled na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce, podílení se na prevenci kriminality v obci, podílení se, v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem, na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, podílení se na dodržování právních předpisů a ochraně veřejného pořádku, provádění dohledu nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci, odhalování přestupků

⁵ ČESKO. zákon č. 283/1991 Sb., *České národní rady o Policii České republiky*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-283>

⁶ Symbol Policie České republiky [online]. Policie ČR © 2023 [cit. 2023-09-13]. Dostupné z <https://www.policie.cz/clanek/policie-navenek-uniformy-uniformy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>

⁷ ŠEBESTA, P. *Zákon o obecní policii. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018. s.1.

jejichž projednávání je v působnosti obce a poskytování údajů o obecní policii Ministerstvu vnitra za účelem zpracování statistických údajů.⁸

Logo městské policie Aš je možné si prohlédnout na obrázku přiloženém níže (viz obrázek č. 2):

Obrázek 2 – Logo městské policie Aš⁹

- /
- **Legitimita** – jde o relativně často používaný pojem, který lze v jeho nejobecnějším smyslu vymezit jako „*oprávněnost, tudíž obecné uznání práva na výkon moci, vnitřní konsensus mezi normami jednání a určitým vybraným jednáním.*“¹⁰

Tento pojem má zároveň velice úzkou souvislost s pojmem legalita, kterou lze chápat jako vnější, formální konsensus činu se zákonem. Legitimitu je možné chápat jako přesvědčení o spravedlivosti a zároveň příhodnosti.¹¹

Podle autorů P. Druláka a V. Stríteckého¹² je ovšem tento termín možné chápat ve dvojím smyslu. Tím prvním a užším pojetím jde o jisté jednání či stav, jež představuje výsledek tohoto jednání, jako legitimní, jestliže splňuje kritéria, která je možné označit jako obecně legitimní. Takovýto koncept je tedy velice úzce orientován na otázku dobra a spravedlnosti. Ovšem druhé pojetí je pak mnohem

---

⁸ ŠEBESTA, P. *Zákon o obecní policii. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018. s. 38-39.

⁹ Symbol Městské Policie Aš [online]. facebook/mestskapolicieas [cit. 2023-11-27]. Dostupné z <https://www.facebook.com/mestskapolicieas>

¹⁰ BĚLÍK, V., SVOBODA HOFERKOVÁ, S., KRAUS, B., *Slovník sociální patologie*. Praha: Grada, 2017. s. 46.

¹¹ BĚLÍK, V., SVOBODA HOFERKOVÁ, S., KRAUS, B., *Slovník sociální patologie*. Praha: Grada, 2017. s. 46.

¹² DRULÁK, P., STRÍTECKÝ, V., *Hledání českých zájmů*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2010. s. 20.

širší. Zkoumá obecný způsob, jak konkrétní politické jednání či instituce nabývají legitimní postavení v očích těch, kteří konkrétní instituci podléhají.

Pochopitelně legitimita v souvislosti s tímto konkrétním tématem se úzce vztahuje k souladu použití donucovacích prostředků a zbraní s platnými právními předpisy, mezinárodními standardy a lidskými právy. Použití donucovacích prostředků ze strany policistů a strážníků musí být v souladu s právním rámcem a oprávněním poskytnutým příslušnými předpisy.

- **Veřejný pořádek** – jde o relativně neurčitý právní pojem, jenž označuje soustavu pravidel a zásad chování na veřejnosti. Autor P. Macek¹³ definuje veřejný pořádek jako **souhrn formalizovaných a neformalizovaných pravidel chování**.

Veřejný pořádek ve vztahu s tématem této „práce“ se tedy bude vztahovat k uspořádání a stabilitě ve společnosti, a to zejména v prostředí veřejných míst a veřejného prostoru. Obecně lze říci, že se týká dodržování právních norem, morálních zásad i obecných pravidel chování, které slouží k udržování harmonie a klidu ve veřejném prostoru. Zahrnuje různé aspekty, jako jsou například ochrana lidských práv a svobod, prevence a řešení konfliktů, zajištění bezpečnosti a ochrany majetku, dodržování veřejného klidu a ochrany životního prostředí. Jeho dodržování je velmi důležité pro zajištění fungování demokratického právního státu a ochranu práv a svobod jednotlivců. V praxi přitom platí, že veřejný pořádek je zajišťován a udržován jednak prostřednictvím právních předpisů a soudních rozhodnutí, ale právě také činností bezpečnostních složek, jako je například Policie České republiky či obecní (městská) policie. Právě tyto složky mají pravomoc a povinnost zasahovat v případech porušení veřejného pořádku, předcházet konfliktním situacím a zajišťovat ochranu veřejnosti.

---

¹³ MACEK, P. *Policie a hromadná narušení veřejného pořádku*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007. s. 11-13.

2.2 Legitimita použití donucovacích prostředků a zbraně

Právní rámec týkající se oprávněného použití donucovacích prostředků a zbraní ze strany příslušníků Policie České republiky a obecní (městské) policie je velice důležitým aspektem, neboť vymezuje jasná pravidla a omezení jejich použití. Při legitimním použití donucovacích prostředků a zbraní mají totiž příslušníci Policie ČR a obecní (městské) policie povinnost postupovat dle účinných právních předpisů a při realizaci služební (pracovní) činnosti tzv. „*přímé bezpečnostní povahy*“, která se vyznačuje, zcela závažným potencionálem zásahu do práv a svobod občanů jednat tak, aby jejich postup byl v souladu s mezinárodními ratifikovanými smlouvami a také reflektoval ústavněprávní akcent České republiky, tedy vymezení nacházející se v obsahové části ústavních zákonů tvořících tzv. ústavní pořádek České republiky, zejména úvodních ustanoveních Listiny základních práv a svobod.

Dále je důležité uvést, že legitimně použít jak donucovací prostředky, tak i zbraň mohou, za stejných podmínek, jako je uvedeno výše, i příslušníci dalších bezpečnostních sborů. V těchto případech se jedná o příslušníky Vězeňské služby ČR, Vojenské policie, Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Generální inspekce bezpečnostních sborů a Celní správy ČR. Samozřejmě, příslušníci každého z uvedených sborů se při legitimním použití donucovacích prostředků či zbraně dále musí řídit dalšími, jejich postup upravujícími, právními předpisy.

V rámci specifického zaměření odborného tématu „práce“, jsou níže uvedeny základní zvláštní právní předpisy, relevantně upravují tuto problematiku, plně reflektující její zájmové eklektické zaměření:

- **Zákon o Policii ČR** – tento právní předpis stanovuje práva, povinnosti a pravomoci příslušníků Policie ČR, a to právě i včetně použití donucovacích prostředků. Upřesňuje podmínky a omezení jejich použití pro zachování veřejného pořádku, ochranu životů a zdraví osob a odvrácení nebezpečí. Ještě, než takový prostředek použije, musí vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby zanechala protiprávního jednání, neboť bude vůči ní takový prostředek použit. Důležité také je, že příslušník Policie ČR musí brát ohled na to, aby nezpůsobil

osobě újmu, která není adekvátní povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání.¹⁴

- **Zákon o obecní policii** – je právním předpisem, který upravuje pravomoci, povinnosti a činnost obecních policií v České republice. Zákon o obecní policii poskytuje právní základ pro působnost a pravomoci strážníků obecní policie v rámci konkrétních obcí a dále vymezuje pravomoci strážníků obecní policie a jejich oprávnění používat donucovací prostředky v souladu se zákonem a za účelem ochrany veřejného pořádku. Donucovací prostředky obecní policie jsou používány s cílem udržovat veřejný pořádek v dané obci, prevenci a potírání přestupků, a zajištění bezpečnosti občanů.¹⁵

2.3 Okolnosti vylučující protiprávnost

S poukazem k dané objektivní okolnosti, tj. kdy věcné kontury „práce“ se komplexně zabývají legitimitou použití donucovacích prostředků a zbraní ze strany zakročujících příslušníků Policie ČR a strážníků obecní (městské) policie, je velmi důležité přiblížit i tzv. „*okolnosti vylučující protiprávnost*“. Jde totiž o právní termín používaný ve spojení s obhajobou, která zbavuje nebo omezuje trestní odpovědnost osoby za spáchání trestného činu. V různých právních systémech může být tento koncept upraven rozdílně, ale obecně platí, že zahrnuje takové situace, kdy by jinak nelegální čin byl ospravedlněn nebo měl legitimní důvod. Jinými slovy, jedná se tedy o takové okolnosti, jež sice naplňují skutkovou podstatu trestného činu, avšak postrádají protiprávnost.

Autor P. Šámal a kol.¹⁶, mimo jiné uvádí, že záměrem trestního práva je ochrana klíčových zájmů proti trestným činům, a to ať už jde o zájmy společnosti, či zájmy jednotlivců. Právě toto poslání je pak ze strany trestního práva naplňováno tím, že definuje tzv. protiprávní činy, které označuje jako trestné, přičemž za takové jednání vymezuje příslušné sankce. Děje se tak tím, že na základě tzv. typových znaků (znaky skutkové podstaty trestného činu) popisuje jednání, jež lze považovat za tak společensky

---

¹⁴ ČESKO. zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky – znění od 28. 6. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

¹⁵ ČESKO. zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady o obecní policii – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>.

¹⁶ ŠÁMAL, P., NOVOTNÝ, O., GRÍVNA, T., HERCZEG, J., VANDUCHOVÁ, M., VOKOUN, R., *Trestní právo hmotné. 8., přepracované vydání*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. s. 209.

škodlivé, že nepostačuje jenom uplatnění odpovědnosti na základě jiného právního předpisu. Takovéto znaky vyžadují právní postih. Míra škodlivosti se pak posuzuje jednak z hlediska právního a jednak i z hlediska sociálního. Ovšem, jak už bylo řečeno výše, trestní právo pamatuje rovněž na takové případy, ve kterých sice daný čin bude naplňovat prakticky veškeré zákonné znaky konkrétního trestného činu, avšak vzhledem k tomu, že k němu dojde za mimořádných okolností, nemusí být nijak škodlivým pro společnost, a dokonce může být pro společnost i přímo užitečný. A právě tyto případy jsou z hlediska práva spojovány s vyloučením protiprávnosti. Tyto případy se pak souhrnně nazývají jako „okolnosti vylučující protiprávnost“.

Autor P. Vantuch¹⁷ tyto okolnosti definuje následujícím způsobem:

„Jedná se o takové konkrétní okolnosti, jež způsobují, že čin, který se svými znaky podobá trestnému činu, není pro společnost škodlivý, a na základě této skutečnosti nemůže být jako trestný čin označen.“

Je třeba dodat, že právní řád je jednolitym celkem. Onu protiprávnost, jež je zákonným znakem všech trestných činů, tedy nelze vyvodit jenom z „trestního zákoníku“, ale je nutno tak učinit z celého právního řádu, tedy i jiných odvětví práva, ať už jde o právo správní, občanské atd.

Jestliže nahlédneme do „trestního zákoníku“¹⁸, pak zde v třetí hlavě tohoto právního předpisu, konkrétně v aplikaci ustanovení § 28 až § 32 cit. zákona, je vymezeno celkem pět okolností vylučující protiprávnost. Jedná se o § 28 Krajiní nouze, § 29 Nutná obrana, § 30 Svolení poškozeného, § 31 Přípustné riziko a § 32 Oprávněné použití zbraně.

Vzhledem k tématu této „práce“ se následující podkapitoly samozřejmě zaměří pouze na ty okolnosti vylučující protiprávnost, které se týkají příslušníků Policie ČR a strážníků obecní (městské) policie. V následujících třech subkapitolách tak bude ještě detailněji přiblížena krajiní nouze, nutná obrana, a nakonec oprávněné použití zbraně.

---

¹⁷ VANTUCH, P., *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2011. s. 79.

¹⁸ ČESKO. zákon č. 40/2009 Sb., *Trestní zákoník* – znění od 1. 7. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

2.3.1 Krajn  nouze

Pokud nahlédneme do aplikace ustanovení č 28 „trestn ho zákoníku“, zde je krajn  nouze definována následujícím způsobem:

„ in jinak trestn , kter m někdo odvrací nebezpe i p rimo hrozící zájmu chráněnému trestn m zákonem, není trestn m činem.

Nejde o krajn  nouzi, jestli-že bylo možno toto nebezpe i za dan ch okolností odvrátit jinak anebo zp soben  následek je zřejmé stejn  z va n  nebo ještě z va n j i než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpe i hrozilo, povinen je snášet “

Krajn  nouze je tedy v praxi takovou situací, kdy se osoba nachází v okam ziku ohro en  života nebo závažného ohro en  zdraví, a skute n  nemá jinou možnost, než použit násilí k obraně sebe nebo jiné osoby. V takov m p r pad  nem e být dan  jednání považováno za trestn  čin. V krajn  nouzi je mo n  chránit zájem, kter  je nějak ohrožen pouze t m způsobem, že dojde k ob tovan  zájmu jiného. Je přitom mo n  odvrátit nebezpe i, kter  hrozí jak z jmm  společnosti jako celku, tak i nebezpe i, kter  hrozí z jmm  konkr tn  osoby, a to v p r padech, že se bude jednat o ohro en :¹⁹

-  ivota,
- zdraví,
- svobody,
- majetku

K jednání v krajn  nouzi je v z asad  oprávněn ka d . Nejen ten, jehož zájmy jsou v ohro en , ale i ten, jehož zájmy se v ohro en  nenacházejí. Toto se nazývá pomocí v nouzi²⁰.

Právě v takovýchto situacích mohou být i p r slu n ci Policie  R či str a n ci obecn  (m stsk ) policie, kdy jsou oprávněni použit s lu nebo prostředky k zajištění bezpečnosti a ochrany lid . P r slu n ci Policie  R a str a n ci obecn  (m stsk ) policie v  esk  republice však samozřejmě musí být vyškoleni v pou iv n  těchto prostředků a mají za úkol pou ivat minim ln  nezbytnou sílu, aby dosáhli svých cílů, a přitom minimalizovali riziko zran n . Při použití těchto prostředků musí dodržovat p r slu n  zákony a intern 

¹⁹ VANTUCH, P., *Trestn  zákoník s koment rem*. Olomouc: ANAG, 2011. s. 80.

²⁰ JELÍNEK, J. a kolektiv. *Trestn  právo hmotn . Obecn   ast. Zvl stn   ast*. 8. vyd. Praha: Leges, 2022. s. 267

směrnice. Pokud by však tyto prostředky použili neoprávněně nebo nepřiměřeně, mohou čelit sankcím a stíhání ze strany právního systému.

Autor P. Vantuch²¹ v tomto kontextu dodává důležitý fakt, že beztrestná totiž nemůže být osoba, která je přímo povinna nebezpečí snášet. Na základě speciálních předpisů je totiž uloženo vybraným kategoriím osob toto nebezpečí snášet. Typicky se jedná například o hasiče při požáru, vojáky při plnění služebních úkolů či právě příslušníky Policie ČR. Právě tyto kategorie osob se nemohou v praxi, při výkonu jejich služební (pracovní) činnosti, nebezpečí vyhýbat tím, že by poukázali na ohrožení své vlastní osoby.

2.3.2 Nutná obrana

Dalším důležitým pojmem v souvislosti s okolnostmi vylučujícími protiprávnost, je nutná obrana. Konkrétně v § 29 „trestního zákoníku“, je tento pojem definován následujícím způsobem:²²

„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“

Jak je z uvedené definice zřejmé, je nutné splnit několik základních podmínek. Musí se jednat o útok, který trvá, nebo přímo hrozí. Útokem je zde myšleno takové jednání, které je úmyslné, protiprávní a které je nebezpečné pro společnost. Tento útok musí tedy směřovat proti zájmu chráněnému trestním zákonem. Obrana proti tomuto útoku musí být přiměřená způsobu a rozsahu útoku.²³

Na rozdíl od krajní nouze, která byla definována v předcházející podkapitole, u nutné obrany nebude platit požadavek subsidiarity. Znamená to, že není nutné nebezpečnou situaci odvrátit nějakým jiným způsobem, nějak se vyhnout hrozbě za pomoci útěku či požadavkem nebezpečí snášet.²⁴ Autor P. Vantuch²⁵ k tomuto doplňuje, že k nutné obraně jsou tedy oprávněni zcela všichni, tudíž nikoliv pouze ti, kteří

²¹ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2011. s. 82.

²² ČESKO. zákon č. 40/2009 Sb., *Trestní zákoník* – znění od 1. 7. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>.

²³ JELÍNEK, J. a kolektiv. *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část*. 8. vyd. Praha: Leges, 2022. s. 274-281.

²⁴ JELÍNEK, J. a kolektiv. *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část*. 8. vyd. Praha: Leges, 2022. s. 266-274.

²⁵ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2011. s. 84.

byli útokem přímo ohroženi. Jinými slovy, jsou k ní oprávněny i ty osoby, které nejsou útokem přímo ohroženy, které vystupují vůči útoku cílenému proti jiné osobě, ať už se tato osoba sama brání či nikoliv (jde o takzvanou pomoc v nutné obraně).

V souvislosti s tímto tématem je pak velmi důležité dodat, že k nutné obraně jsou zároveň povinny všechny osoby, kterým byla na základě zvláštních předpisů přímo uložena povinnost chránit vybrané zájmy. Jejich úkony jsou pak řízeny předpisy o plnění takovýchto povinností – to je kupříkladu oprávněné použití zbraně, které bude detailněji popsáno hned v následující podkapitole.²⁶

2.3.3 Oprávněné použití zbraně

Posledním pojmem, který je tudíž potřeba v souvislosti s okolnostmi vylučujícími protiprávnost, v rámci této „práce“, zmínit, je samotné oprávněné použití zbraně. Definicí lze opět nalézt v „trestním zákoníku“, a to v aplikaci ustanovení § 32 citovaného zákona. Zde je oprávněné použití zbraně vymezeno následující větou:²⁷

„Trestný čin nespáchá, kdo použije zbraně v mezích stanovených jiným právním předpisem“

Jinými slovy, jestliže bude zbraně užito osobou, která je k takovému jednání přímo oprávněná, a která s ní tedy nakládá v mezích zákona, pak trestat tento čin dle trestního práva je pochopitelně vyloučeno. Konkrétně se tyto situace týkají těch případů, kdy na základě zvláštního zákona je uloženo právo nosit a také používat zbraň vybraným úředním osobám, kterými jsou v praxi typicky, např.:²⁸

- příslušníci Policie ČR,
- strážníci obecní (městské) policie,
- příslušníci GIBS,
- příslušníci vojenské policie,
- příslušníci dalších bezpečnostních složek.

---

²⁶ Tamtéž, s. 84.

²⁷ ČESKO. zákon č. 40/2009 Sb., *Trestní zákoník* – znění od 1. 7. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

²⁸ ŠÁMAL, P., NOVOTNÝ, O., GRIVNA, T., HERCZEG, J., VANDUCHOVÁ, M., VOKOUN R., *Trestní právo hmotné. 8., přepracované vydání*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. s. 233.

3 DEFINICE POJMU DONUCOVACÍ PROSTŘEDEK/ZBRAŇ

Poté, co byla v předcházející kapitole uvedena základní terminologie a východiska zkoumané oblasti, lze přistoupit ke dvěma zcela klíčovými pojmy, které budou celou tuto „práci“ provázet, tedy donucovací prostředek a zbraň (služební zbraň). Oba tyto pojmy byly sice okrajově zmíněny už v první kapitole, avšak je velmi důležité jim vyhradit více prostoru.

3.1 Definice pojmu donucovací prostředek

Pokud bychom se v účinných právních normách snažili nalézt přímou definici pojmu „donucovací prostředek“, resp. nějakou jednotnou a souhrnnou definici, zjistíme, že tato v aktuální české legislativě absentuje. Jednotlivé donucovací prostředky lze detekovat pouze v jejich taxativním výčtu, který je uveden jak v zákoně o Policii ČR, tak i v zákoně o obecní policii.

Zákon o Policii České republiky taxativně vymezuje donucovací prostředky ve svém ustanovení § 52 následovně:²⁹

Obrázek 3- Znění § 52 zákona o Policii ČR³⁰

Donucovacími prostředky jsou
a) hmaty, chvaty, údery a kopy,
b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
c) obušek a jiný úderný prostředek,
d) vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,
e) vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5,
f) zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla,
g) vytlačování vozidlem,
h) vytlačování štítem,
i) vytlačování koněm,
j) služební pes,
k) vodní stříkač,
l) zásahová výbuška,
m) úder střelnou zbraní,
n) hrozba namířenou střelnou zbraní,
o) varovný výstřel,
p) pouta,
q) prostředek k zamezení prostorové orientace.

²⁹ ČESKO. zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky – znění od 28. 6. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

³⁰ Znění § 52 zákona č. 273/2008 Sb. [online]. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

V tomto právním předpisu je tedy uvedeno celkem sedmnáct různých donucovacích prostředků, které může příslušník Policie ČR, jestliže byl k jejich použití vycvičen, využít. Ve zcela samostatném paragrafu je pak vymezeno i použití zbraně, avšak tímto se budou zabývat až následující části této „práce“.

Pokud jde o strážníky obecní (městské) policie, také oni mohou používat donucovací prostředky, přičemž zákon o obecní policii uvádí své vlastní taxativní vymezení donucovacích prostředků. Konkrétně jsou uvedeny v ustanovení § 18 odst. 1 tohoto právního předpisu, kde jsou vymezeny následovně:³¹

Obrázek 4 - Znění § 18 zákona o obecní policii³²

(1) Donucovacími prostředky jsou   a) hmaty, chvaty, údery a kopy,   b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,   c) obušek a jiný úderný prostředek,   d) pouta,   e) úder služební zbraní,   f) hrozba namířenou služební zbraní,   g) varovný výstřel ze služební zbraně,   h) technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla.

Z uvedeného je komparativně patrné, že zákon o obecní policii, na rozdíl od zákona o Policii ČR, uvádí podstatně méně donucovacích prostředků, které mohou být strážníky obecní policie využity. Jedná se zde o celkem osm donucovacích prostředků.

Dále je také důležité zmínit, že pojem donucovací prostředek lze detekovat i v dalších právních předpisech, nejen tedy v zákoně o Policii ČR nebo v zákoně o obecní policii. Příkladově se jedná o zákon č. 300/2013 Sb., o Vojenské policii, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, nicméně tato „práce“ se vzhledem ke svému zaměření, těmito blíže zabývat nebude. Je ovšem důležité podotknout, že i v případě uvedených právních předpisů se také jedná pouze o taxativní výčet donucovacích prostředků, a nikoliv o souhrnnou definici.

³¹ ČESKO. zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady *o obecní policii* – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

³² Znění § 18 zákona č. 553/1991 Sb. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

3.2 Definice pojmu zbraň (služební zbraň)

Dalším důležitým pojmem, který je v rámci této „práce“ potřeba přiblížit je zbraň. Hned úvodem je však nutno zmínit, že zbraň nemusí být vždy chápána zcela totožně, jak bude také vysvětleno. Velice stručnou a zároveň i obecnou definici zbraně zmiňuje například Autor P. Podborský³³, který pojem zbraň vymezuje následujícím způsobem:

„Jedná se o předmět, pomocí něž lze bránit sám sebe a naopak jinou živou bytost zneškodnit (...).“

Další definici pojmu zbraň lze nalézt v ustanovení § 118 „trestního zákoníku“, kde je uvedeno:

„...zbraní se tu rozumí, pokud z jednotlivého ustanovení trestního zákona nevyplývá něco jiného, cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším.“³⁴

V podstatě odjakživa se lidé snažili využívat nejrůznější nástroje, jako kupříkladu kameny s ostřím či topůrky, které sloužily k obraně či k útoku. Postupně byly samozřejmě vyráběny nové, ještě dokonalejší a efektivnější zbraně, zejména pak zbraně střelné, které jsou také předmětem této konkrétní podkapitoly.³⁵

Zákon o Policii ČR pojem zbraň definuje v ustanovení § 56 odst. 5 následujícím způsobem:³⁶

„Zbraní podle této hlavy se rozumí zbraň střelná včetně střeliva a doplňků zbraně, vyjma vrhacího prostředku majícího povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky, dále zbraň bodná a sečná, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo.“

Z výše uvedeného je zřejmé, že zákon o Policii ČR za zbraň nepovažuje pouze zbraň střelnou, ale taktéž zbraň bodnou a sečnou, jakož i výbušninu atd. Co se týče zákona

³³ PODBORSKÝ, V. *Úvod do studia archeologie*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. s. 123.

³⁴ ČESKO. zákon č. 40/2009 Sb., *Trestní zákoník – znění od 1. 7. 2023*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 28. 11. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

³⁵ HRAZDÍRA, I., KOVÁRNÍK, L., NOVOTNÝ, F., *Použití zbraně a zákon*. Praha: Eurounion, 2000. s. 13.

³⁶ ČESKO. zákon č. 273/2008 Sb., *o Policii České republiky – znění od 28. 6. 2022*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

o obecní policii, tento právní předpis definuje zbraň v ustanovení § 20 odst. 3 mnohem jednoznačněji:³⁷

„Služební zbraní podle tohoto zákona se rozumí krátká střelná zbraň, jejímž držitelem je podle zvláštního zákona obec.“

Jak je z uvedené definice zřejmé, zákon o obecní policii pojednává konkrétně a pouze o služební zbraní, nikoliv o zbraní obecně, jak je tomu u zákona o Policii ČR, přičemž tuto služební zbraň vymezuje výlučně jako krátkou střelnou zbraň.

Takto jsou tedy zbraně definovány v české legislativě. Detailním výčtem zbraní, které jsou používané příslušníky Policie České republiky a strážníky obecní policie se bude zabývat až pátá kapitola této práce.

---

³⁷ ČESKO. zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady *o obecní policii* – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

4 VÝČET DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ UVEDENÝCH PRO PČR A PRO OBECNÍ POLICII

Po vymezení pojmů donucovací prostředek a zbraň je možné přistoupit k samotnému výčtu donucovacích prostředků, a to jak konkrétně pro Policii České republiky, tak i pro obecní (městskou) policii. V obou případech budou jednotlivé donucovací prostředky definovány.

4.1 Výčet donucovacích prostředků uvedených pro Policii České republiky

Jak už bylo uvedeno v předcházející kapitole, jednotná definice pojmu donucovací prostředek v české legislativě obsažena není. V zákoně o Policii České republiky, a to konkrétně v ustanovení § 52 tak nalezneme přímo taxativní výčet těchto donucovacích prostředků:³⁸

Obrázek 5- Znění § 52 zákona o Policii ČR³⁹

Donucovacími prostředky jsou
a) hmaty, chvaty, údery a kopy,
b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
c) obušek a jiný úderný prostředek,
d) vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,
e) vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5,
f) zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla,
g) vytlačování vozidlem,
h) vytlačování štítem,
i) vytlačování koněm,
j) služební pes,
k) vodní stříkač,
l) zásahová výbuška,
m) úder střelnou zbraní,
n) hrozba namířenou střelnou zbraní,
o) varovný výstřel,
p) pouta,
q) prostředek k zamezení prostorové orientace.

Právě tento taxativní výčet donucovacích prostředků uvedených pro Policii České republiky je také předmětem této konkrétní kapitoly. Každý z jednotlivých donucovacích

³⁸ ČESKO. zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky – znění od 28. 6. 2022. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

³⁹ Znění § 52 zákona č. 273/2008 Sb. [online]. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

prostředků, které má při výkonu své profese právo příslušník Policie České republiky využít, tak bude alespoň stručně definován:⁴⁰

- a) **hmaty, chvaty, údery a kopy** – v případě hmatů se jedná o úchop nebo uchopení jiného člověka, tedy toho, proti němuž policista zasahuje. Chvatem je pak myšlen úchop směřující k alespoň částečnému znehybnění a zklidnění osoby proti které policista zasahuje. Úderem je pro účely tohoto zákona zamýšlen úder vedený rukou, obvykle směřovaný proti citlivému místu na těle osoby. Kop je, z logiky názvu, veden nohou a jeho účelem je taktéž překonání aktivního odporu osoby.
- b) **slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek** – slzotvorným prostředkem rozumíme takový typ donucovacího prostředku, který má zneschopňující efekt způsobený nadměrným slzením osoby. Tyto prostředky se třídí dle účinné látky, kterou využívají. Elektrickým prostředkem se rozumí zařízení, jež v dnešní době známo pod označením TASER. Je to velice účinný neletální prostředek, jež funguje na vyslání elektrických pulzů, které jsou vedeny dvěma vystřelenými elektrodami a mají efekt na nervovou soustavu⁴¹.
- c) **obušek a jiný úderný prostředek** – obušky se typicky dělí na standardní nebo teleskopické. Jejich účelem je zesílení úderu, ale také možnost udržení potřebné vzdálenosti mezi policistou a osobou, proti které je zakročováno
- d) **vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky** – je jím označován takový vrhací nástroj, který má na zasaženou osobu dočasně zneschopňující efekt. Typicky se jedná kupříkladu o následující:
  - flash ball,
  - vystřelovač sítě,
  - zbraně schopné útočnicka dočasně oslepit, či ohlušit,
  - atd.
- e) **vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5** – jak je patrné už z názvu, jedná se o takový vrhací nástroj, který naopak nelze považovat za zbraň dle uváděného ustanovení tohoto zákona. Typicky se jedná kupříkladu o vystřelovač lapací sítě, který však konstrukčně není zbraní.

⁴⁰ ŠKODA, J., VAVERA F., ŠMERDA R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. s. 201-205

⁴¹ NOVOTNÝ, T. *Nesmrtící zbraně a další technické prostředky*. 1. vyd. Praha: Euromedia Group, 2021. Universum (Euromedia Group). s 84-85.

- f) **zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla** – zpravidla jde o nástroj, jenž je složen z mnoha pospojovaných kovových prahů, které mají zabudované trny, jež jsou schopné se sklopit. Tento pás slouží k zastavení vozidla propíchnutím jeho pneumatik. Při zahrazení cesty vozidlem se využívá, zpravidla, služební vozidlo, které se postaví do cesty jako překážka. Jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla lze v dnešní době vidět na služebních vozidlech PČR a je jím tzv. ochranný rám, který je připevněn v přední části vozidla. Tento rám (viz. obrázek č.3) slouží k ochraně služebních vozidel při tzv. PIT (z *angl. Physical Intervention Tactic – překlad autor práce*) manévru, což je právě uvedené násilné zastavení vozidla.

Obrázek 6– Škoda Octavia v barevném provedení PČR vybavena uvedeným rámem⁴²

- g) **vytlačování vozidlem** – jde o donucovací prostředek, jenž je svým účelem velice podobný jako i donucovací prostředek bodu h) či bodu i). Účelem je přitom vytlačit osoby z určitého prostoru, na kterém je z jejich strany patrné narušování veřejného pořádku.
- h) **vytlačování štítem** – příslušníci Policie, zpravidla při zákrocích pod jednotným velením, za pomoci svých štítů vytlačují osoby z určitých prostor anebo jim pomocí štítů nedovolí vstoupit do určitých prostor. Zpravidla se jedná o štíty zhotovené z transparentního plastu.
- i) **vytlačování koněm** – za pomoci koňů se příslušníci Policie ČR snaží rovněž vytlačit osoby z určitých prostor.
- j) **služební pes** – většinou jde o psa, který má při zákroku náhubek. Pokud však policista vyhodnotí, že to situace vyžaduje, lze při zákroku psovi náhubek

⁴² Ilustrační foto ochranného rámu [online]. automobilrevue.cz [cit. 2023-09-13]. Dostupné z https://www.automobilrevue.cz/rubriky/clanky/pro-ridice/policie-modernizuje-vozovy-park-prevzala-prvni-octavie-se-specialni-vybavou_47602.html

sejmout. Psa, jakožto donucovací prostředek, má právo využít jenom ten příslušník Policie České republiky, který je psovodem a byl k jeho využití vyškolen a vycvičen.

- k) **vodní stříkač** – jedná se o nástroj, jenž je upevněn na upraveném voze s cisternou, přičemž podobně jako i v případě donucovacího prostředku bodu i) je využíván proti většímu počtu osob, které se závažným způsobem dopouští porušování veřejného pořádku. Může jít například o nepovolené demonstrace apod.

Obrázek 7 - Vodní stříkač SPJ Praha⁴³

- l) **zásahová výbuška** – cílem využití tohoto donucovacího prostředku je po jistý čas zneschopnit nebezpečnou osobu, či osobu, která se dopouští protiprávního jednání. Zneschopněním je myšleno například strnutí nebo psychické ochromení.
- m) **úder střelnou zbraní** – příslušník Policie České republiky má právo tento donucovací prostředek využít v situaci nečekaného napadení, tudíž v těsném kontaktu s pachatelem, kdy nemůže v rychlosti využít jiného prostředku.
- n) **hrozba namířenou střelnou zbraní** – tento donucovací prostředek se dá chápat jako forma vizuálního varování, že pokud bude, ze strany útočníka/pachatele, pokračováno v protiprávním jednání, může být zbraně neprodleně použito.
- o) **varovný výstřel** – stejně jako u předchozího donucovacího prostředku i tento se dá chápat jako varování, ostatně je tak uvedeno i v jeho názvu. Osoba, proti které je tento donucovací prostředek použit je tedy přímo varována, že pokud opět neuposlechne výzvu ze strany policisty, ten je již následně oprávněn na tuto osobu zamířit a vystřelit.

⁴³ Ilustrační foto vodního stříkače [online]. tydenikpolicie.cz [cit. 2023-11-27]. Dostupné z https://tydenikpolicie.cz/prazska-specialni-poradkova-jednotka-disponuje-novym-vodnim-strikacem-na-podvozku-tatra/?utm_source=www.seznam.cz&utm_medium=sekce-z-internetu#dop_ab_variant=1190230&dop_source_zone_name=hpfeed.sznhp.box

- p) **pouta** – dle tohoto právního předpisu jde o všechny typy pout, tedy jak kovová, tak i plastová (jednorázová). Rovněž však může jít o poutací řemen anebo opasek a jiné. Při použití tohoto donucovacího prostředku je však třeba dbát pravidel uvedených pro jeho použití v zákoně o policii.
- q) **prostředek k zamezení prostorové orientace** – vždy musí být použit vzhledem k situaci s přiměřeností a typicky se využívá především z preventivních důvodů v případě přepravování nebezpečných osob, aby jim tak byl znemožněn útěk, či u osob, které například po policistovi plivou, anebo u osob, které mohou mít nakažlivá onemocnění. Takovýmto prostředkem je například nasazená kapuce nebo zatmavené brýle apod.

4.2 Výčet donucovacích prostředků uvedených pro obecní (městskou) policii

V předcházející části této kapitoly byl uveden taxativní výčet donucovacích prostředků pro Policii České republiky, a to přesně podle ustanovení § 52 zákona o Policii České republiky. Co se týče strážníků obecní (městské) policie, samozřejmě, jak už bylo řečeno, taktéž ti mají možnost použít donucovacích prostředků, přičemž veškeré tyto donucovací prostředky jsou taxativně vymezeny v zákoně o obecní policii. Jde o ustanovení § 18 odst. 1 tohoto právního předpisu.⁴⁴

Obrázek 8 - Znění § 18 zákona o obecní policii⁴⁵

(1) Donucovacími prostředky jsou   a) hmaty, chvaty, úderý a kopy,   b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,   c) obušek a jiný úderný prostředek,   d) pouta,   e) úder služební zbraní,   f) hrozba namířenou služební zbraní,   g) varovný výstřel ze služební zbraně,   h) technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla.

Jak je patrné, výčet donucovacích prostředků nejenom, že je menší než v případě Policie České republiky, ale téměř všechny tyto donucovací prostředky jsou totožné

⁴⁴ ČESKO. zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady *o obecní policii* – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

⁴⁵ Znění § 18 zákona č. 553/1991 Sb. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

s těmi, kterých mohou využít příslušníci Policie České republiky. Není proto nutné uvádět definice a popis těchto donucovacích prostředků opětovně.

5 VÝČET ZBRANÍ POUŽÍVANÝCH PČR / OBECNÍ (MĚSTSKOU) POLICIÍ

Tato práce se kromě donucovacích prostředků samozřejmě zabývá také zbraněmi, tedy po vymezení jednotlivých donucovacích prostředků je také potřeba vymezit i zbraně, které jsou používány jak příslušníky Policie ČR, tak i strážníky obecní (městské) policie. Čtvrtá kapitola tak bude opět rozdělena na dvě části, a to na část zabývající se výčtem zbraní používaných Policií České republiky a část zabývající se výčtem zbraní používaných obecní (městskou) policií.

5.1 Výčet zbraní používaných Policií České republiky

Podle oficiálního serveru Policie České republiky je proces vyzbrojení útvarů Policie ČR realizován podle schválené systematizace služebních zbraní a munice.⁴⁶ Služební zbraně se člení na zbraně:⁴⁷

- **osobního vyzbrojení** – tyto zbraně jsou přiděleny jednotlivcům. Každý příslušník Policie ČR, který je ve služebním poměru, má přidělenou jednu osobní zbraň. Tato osobní zbraň je přitom evidována přímo na něj a nikdo jiný ji tedy nesmí používat.
- **skupinového vyzbrojení** – tyto zbraně se používají pro vyzbrojení příslušníků Policie ČR v organizačních součástech útvarů. Tyto zbraně naopak nejsou evidovány na jednotlivce. Jsou využívány celým útvarem, a to podle charakteru konkrétního bezpečnostního opatření v souladu s vnitřními předpisy. Příslušník Policie ČR si vybranou zbraň vyzvedne ze zbrojního skladu podle přidělení, které se uskuteční dle instruktáže.

Každý příslušník Policie ČR, jenž má dostat služební zbraň osobního vyzbrojení, musí absolvovat školení. To se týká každého typu konkrétní zbraně. Toto školení se uskutečňuje formou samostatného kurzu, ale může případně představovat součást základní odborné přípravy policisty. Vybraný typ služební zbraně je příslušníkovi Policie ČR přidělován ze strany služebního funkcionáře, a to poté, co ke zmiňovanému školení

---

⁴⁶ ŽÁRSKÁ, L. *Zbraně* [online]. Praha: Policie České republiky, 2020 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zbrane-97619.aspx>.

⁴⁷ *Vybavení střelnými zbraněmi, použití zbraně* [online]. Praha: Policie České republiky, 2011 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vybaveni-strelnymi-zbranemi-pouziti-zbrane.aspx>.

dojde. To samé se pak týká i druhého typu zbraní, tedy těch, které jsou určeny pro skupinové vyzbrojení příslušníků Policie ČR.⁴⁸

Standardní součástí výzbroje příslušníků Policie České republiky jsou přitom jak krátké střelné zbraně, tak i dlouhé střelné zbraně. Krátké střelné zbraně jsou obvykle pistole nebo revolvery, které mají kratší hlaveň a jsou určeny pro nošení na zádech nebo boku. Tyto zbraně jsou často používány pro osobní obranu a situace, kdy potřebuje policista rychle zasáhnout na krátkou vzdálenost. Naopak dlouhé střelné zbraně jsou obvykle pušky nebo samopaly s delší hlavní, přičemž tyto zbraně jsou zpravidla používány ve speciálních situacích, jako je například řešení vážných hrozeb nebo situací, kdy je potřeba delší dostřel.

5.1.1 Krátké zbraně používané u Policie České republiky

Co se týče krátkých zbraní, příslušníkům Policie České republiky jsou na základních útvech přidělovány krátké zbraně dvojího druhu:⁴⁹

- CZ 75 D Compact,
- Glock 17 Gen5.

Přidělení vybraného typu krátké střelné zbraně je závislé zejména na příslušném útvaru. Faktem však je, že v posledních letech došlo k velice výraznému přezbrojení, a to právě na druhou uváděnou zbraň, tedy Glock G17 Gen5.⁵⁰

První z uváděných zbraní je CZ 75 D Compact. Jedná se o zbraň, která je vyráběna v Uherském Brodě Českou zbrojovkou v klasické ráži 9 mm Luger. Svou konstrukcí vychází z původní ČZ 75. Nicméně hlavní rozdíl spočívá ve zmenšené velikosti, rámem, jenž je vytvořen ze zušlechtěné hliníkové slitiny a také přepouštěcím kohoutem, jenž nahradil pojistku. Společnost Česká zbrojovka Uherský Brod (CZUB) vyvinula tento model jako odlehčenou variantu pro nošení v civilním životě, ale taktéž jako služební zbraň pro policisty. Zbraň byla totiž konstrukčně upravena dle požadavků Ministerstva vnitra a Policie České republiky, jež vyplynuly z předcházejícího kola zkoušek.⁵¹

---

⁴⁸ ŽÁRSKÁ, L. *Veřejná zakázka - nákup zbraní Glock* [online]. Praha: Policie České republiky, 2019 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/verejna-zakazka-nakup-zbrani-glock>

⁴⁹ Tamtéž.

⁵⁰ Tamtéž.

⁵¹ LIŠKA, P., *Policejní CZ 75 D Compact. Časopis Střelecká revue*. Praha: Pražská vydavatelská společnost s.r.o. Únor, 2001. s. 5 – 7.

Obrázek 9– CZ 75 D Compact⁵²

Druhou krátkou zbraní, kterou příslušníci Policie České republiky používají, je Glock 17 Gen5. Jde o moderní samonabíjecí pistoli, která je součástí slavné řady pistolí Glock, vyráběných rakouskou společností Glock GmbH. Gen5 je pátá generace této pistole a přináší některé vylepšení a inovace ve srovnání s předchozími verzemi. Glock 17 Gen5 si udržuje jednoduchý design a spolehlivost, což je jedna z hlavních příčin jeho popularity mezi střelci a profesionály po celém světě. Glock 17 v ráži 9mm je ostatně vůbec nejpoužívanější pistolí na celém světě.⁵³

Obrázek 10– Glock 17 Gen5.⁵⁴

5.1.2 Dlouhé zbraně používané u Policie České republiky

Kromě krátkých palných zbraní představují rovněž útočné pušky a samopaly pravidelnou součást výzbroje Policie České republiky.

Protože aktuální bezpečnostní situace a predikovaný vývoj počítá s eventuální hrozbou střetu Policie České republiky s teroristickými organizacemi či zločinci, kteří

⁵² Ilustrační foto CZ 75 D COMPACT [online]. collectorsfirearms.com [cit. 2023-09-13]. Dostupné z <https://www.collectorsfirearms.com/products/149195-cz-75-d-compact-9mm-pr53192.html>

⁵³ McNAB, Ch., *Twentieth-Century Small Arms. Almost 300 of the World's Greatest Small Arms*. Barnes & Noble; Later Printing, 2006. s. 95.

⁵⁴ Ilustrační foto GLOCK 17 [online]. collectorsfirearms.com [cit. 2023-09-13]. Dostupné z <https://www.collectorsfirearms.com/products/157064-glock-17-gen-5-9mm-ngz997-new.html>

jsou opatřeni vojenskými automatickými zbraněmi a balistickou ochranou, je v rámci modernizace technického vybavení Policie České republiky velmi důležité posilovat podíl i těchto zbraní. Útočné pušky a samopaly jsou přitom zařazeny nikoliv pouze ve výzbroji speciálních útvarů jako Speciální pořádková jednotka, URNA či zásahové jednotky, ale rovněž ve výbavě prvosledových hlídek. Dlouhé zbraně se nasazují zejména v rámci zákroků proti nebezpečným pachatelům anebo při teroristických útocích.

Dlouhé zbraně, které jsou nejčastěji využívány příslušníky Policie České republiky, jsou následující:

- samopal vzor 58,
- útočná puška Heckler & Koch G36 C (compact),
- samopal Heckler & Koch MP5 A5.

První ze zmiňovaných dlouhých střelných zbraní je samopal vzor 58, který se nazývá také jako Sa vz. 58. Jde dnes už o legendární československou samočinnou pušku, která je určena k ničení živé síly či k ničení lehce obrněných cílů. Označení samopal v podstatě není správné, neboť samopaly používají pistolové střelivo, což vzor 58 nepoužívá. Ve skutečnosti se tedy jedná o útočnou pušku. Z této zbraně je možné střílet jak dávkami, tak i jednotlivými ranami. V současné době představuje tato zbraň již standardní součást výzbroje Armády ČR, ale taktéž Policie ČR. Skutečností však je, že v poslední době se již od této útočné pušky spíše upouští a používají se modernější zbraně.⁵⁵

---

⁵⁵ *Samopal vzor 58 - československá legenda, která nestárne* [online]. Praha: Armyweb, 2018 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.armyweb.cz/clanek/ceskoslovenska-legenda-samopal-vz-58>.

Obrázek 11– Samopal vzor 58.⁵⁶

Útočná puška H&K G36 C (compact) neboli Heckler & Koch G36 C (compact) představuje další dlouhou palnou zbraň, kterou využívají příslušníci Policie České republiky. Jde o německou útočnou pušku, která byla poprvé navržena již v roce 1990 a o pět let později už ji používala německá armáda. Právě odtud pak došlo k jejímu rozšíření i do armád a ozbrojených sborů celé řady dalších zemí.⁵⁷ V současné době má Policie České republiky k dispozici přibližně šest tisíc kusů zbraní této značky. Policie České republiky využívá konkrétně modelu Heckler & Koch G36 C (compact), protože jde o zkrácenou verzi této útočné pušky, která je pro výkon služby praktičtější.⁵⁸

Obrázek 12– Útočná puška Heckler & Koch G36 (compact)⁵⁹

Poslední dlouhou zbraní, která je v této kapitole zmíněna, je samopal Heckler & Koch MP5A5 ráže 9 x 19 mm Luger. Tento samopal byl poprvé vyroben už v šedesátých

⁵⁶ Ilustrační foto SA vz. 58 [online]. [cit. 2023-09-13]. Dostupné z armyweb.cz <https://www.armyweb.cz/clanek/ceskoslovenska-legenda-samopal-vz-58>

⁵⁷ G36 na odchodu. *Časopis Střelecká revue*. Praha: Pražská vydavatelská společnost s.r.o. Listopad, 2020. s. 56.

⁵⁸ ŽÁRSKÁ, L. *Zbraně* [online]. Praha: Policie České republiky, 2020 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zbrane-97619.aspx>.

⁵⁹ Ilustrační foto HK G36 [online]. gunsmanuals.com [cit. 2023-09-13]. Dostupné z <http://gunsmanuals.com/portfolio-post/hk-g36>

letech německou zbrojovkou Heckler & Koch a rychle si získal uznání především pro svou přesnost týkající se všech variant MP5.⁶⁰ Policie České republiky má konkrétně k dispozici verzi MP5A5, přičemž právě touto dlouhou zbraní nahradila drtivou většinu starších samopalů, a to zejména výše popisované samopaly vzor 58 a vzor 61. Každý z těchto samopalů je v případě policie České republiky vždy v ráži 9*19mm, tudíž totožně jako i služební pistole CZ 75 Compact a Glock 17 Gen5, které byly popisovány výše.⁶¹

Obrázek 13– Útočná puška Heckler & Koch MP5 A5⁶²

Závěrem je třeba doplnit, že Policie ČR je samozřejmě vybavena i mnoha dalšími modely zbraní, avšak výše popisované jsou nejčastěji používané.

---

⁶⁰ NEVILLE, L. *Ruční zbraně jednotek speciálních sil 2001-2015*. Přeložil Jan SYKA. Praha: Grada Publishing, 2017. s. 76.

⁶¹ ŽÁRSKÁ, L. *Zbraně* [online]. Praha: Policie České republiky, 2020 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zbrane-97619.aspx>.

⁶² Ilustrační foto HK MP5 A5 [online]. asmc.com [cit. 2023-09-13]. Dostupné z <https://www.asmc.com/umarex-airsoft-hk-mp5-a5-ebb-0.5-j-black>

5.2 Výčet zbraní používaných obecní (městskou) policií

Ve druhé části třetí kapitoly této práce bylo vysvětleno, jak lze vymezit pojem zbraň, a zejména pak jak tento pojem chápou zákon o Policii České republiky a zákon o obecní policii. Pro připomenutí je vhodné nejprve opět uvést ustanovení § 56 odst. 5 zákona o Policii České republiky, ve kterém je uvedeno následující:⁶³

„Zbraní podle této hlavy se rozumí zbraň střelná včetně střeliva a doplňků zbraně, vyjma vrhacího prostředku majícího povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky, dále zbraň bodná a sečná, výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo“

Pro komparaci je potřeba uvést taktéž ustanovení § 20 odst. 3 zákona o obecní policii, ve kterém je uvedeno:⁶⁴

„Služební zbraní podle tohoto zákona se rozumí krátká střelná zbraň, jejímž držitelem je podle zvláštního zákona obec.“

Je tudíž evidentní, že zatímco zákon o policii chápe zbraň poměrně obecně a může tak zahrnovat jak krátké, tak dlouhé střelné zbraně, či dokonce výbušniny apod., tak zákon o obecní policii chápe služební zbraň daleko jednoznačněji a výlučně jako „krátkou střelnou zbraň“. Už jenom na základě tohoto ustanovení je tudíž zřejmé, že výčet zbraní používaných strážníky obecní (městské) policie bude oproti výčtu zbraní používaných příslušníky Policie mnohem kratší. Strážníci obecní (městské) policie mohou totiž na základě zákona být vyzbrojeni pouze krátkou střelnou zbraní.

Je to samozřejmě logické, neboť zatímco Policie České republiky je státním útvarem, přičemž její působnost je celostátní, obecní (městská) policie představuje orgán konkrétní obce, tudíž jinými slovy, bude spadat do působnosti obce, přičemž veškeré své činnosti může plnit výlučně na území té konkrétní obce. Nemůže například vyšetřovat trestné činy, tak jako příslušníci Policie České republiky. Usiluje ale o to, aby na území své obce eventuálním trestným činům předcházela, tedy i z tohoto důvodu mohou strážníci obecních (městských) policií nosit služební zbraň.

---

⁶³ ČESKO. zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky – znění od 28. 6. 2022. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

⁶⁴ ČESKO. zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady o obecní policii – znění od 1. 2. 2022. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

Faktem ovšem zůstává, že konkrétně vymezený typ zbraně, kterou strážník obecní (městské) policie nosí, žádný právní předpis, ani vyhláška nestanovuje. Jde pouze o krátkou střelnou zbraň, přičemž držitelem této zbraně je ze zákona obec. Strážník obecní (městské) policie je totiž zaměstnancem obce a je v pracovním poměru vůči konkrétní obci, a to podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce.⁶⁵

Podstatné je však ještě jednou nahlédnout do ustanovení § 20 odst. 3 zákona o obecní policii:⁶⁶

„Služební zbraní podle tohoto zákona se rozumí krátká střelná zbraň, jejímž držitelem je podle zvláštního zákona obec.“

Zde je totiž nutno vysvětlit, že zmiňovaný zvláštní předpis, na který zákon o obecní policii odkazuje, je zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních).⁶⁷

Právě tento právní předpis jasně definuje problematiku, jestliže se zřizovatel obecní (městské) policie, tedy obec, rozhodne pro to, že obecní (městská) policie bude ozbrojená. Totiž jestliže k tomuto přistoupí, pak v první řadě musí u adekvátního útvaru Policie České republiky (oddělení služby pro zbraně a materiál a bezpečnostní materiál) požádat o vydání licence skupiny J, a to za účelem zabezpečení úkolů dle zvláštního zákona, která podle ustanovení § 31 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), opravňuje fyzické či právnické osoby k nabývání vlastnictví a přechovávání zbraní nebo střeliva v rozsahu oprávnění stanovených pro jednotlivé skupiny zbrojní licence.⁶⁸

---

⁶⁵ ČESKO. zákon č. 262/2006 Sb., *Zákoník práce* – znění od 1. 7. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>.

⁶⁶ ČESKO. zákon č. 553/1991 Sb., *České národní rady o obecní policii* – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>.

⁶⁷ ČESKO. zákon č. 119/2002 Sb., *o střelných zbraních a střelivu* – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>.

⁶⁸ Tamtéž.

Všeobecně platí, že po vydání zbrojní licence skupiny J, její držitel může nabývat do vlastnictví, podle ustanovení § 38 odst. 8 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, zbraně rozličných kategorií:⁶⁹

„Držitel zbrojní licence skupiny J je oprávněn

- a) Nabývat do vlastnictví a držet zbraň kategorie A nebo A-I, na kterou mu byla udělena výjimka, zbraň kategorie B, na kterou mu bylo vydáno povolení, nebo zbraň kategorie C, nebo střelivo do zbraní, které je oprávněn držet.*
- b) Přenechávat zbraň, kterou je oprávněn držet k plnění úkolů stanovených ve zbrojní licenci, držiteli zbrojního průkazu skupiny D, který je k držiteli zbrojní licence v pracovním nebo obdobném poměru, nebo*
- c) Je-li soudním znalcem, držet zbraň kategorie A, A-I, B anebo C a střelivo do této zbraně za účelem vypracování znaleckého posudku.“*

V případě obecní (městské) policie je však obec jakožto držitel této licence omezena právě ustanovením § 20 odst. 3 zákona o obecní policii:⁷⁰

„Služební zbraní podle tohoto zákona se rozumí krátká střelná zbraň, jejímž držitelem je podle zvláštního zákona obec.“

Z tohoto důvodu může mít strážník obecní (městské) policie k dispozici pouze krátkou střelnou zbraň. A touto krátkou střelnou zbraní se podle přílohy č. 1 k zákonu č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o zbraních**“) rozumí:⁷¹

„Krátká zbraň – palná zbraň, jejíž délka hlavně nepřesahuje 300 mm nebo její celková délka nepřesahuje 600 mm.“

---

⁶⁹ ČESKO. zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>

⁷⁰ ČESKO. zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady o obecní policii – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

⁷¹ ČESKO. zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>

Podle ustanovení § 5 odst. písm. a) až c) zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních) tyto zbraně spadají pod kategorii B:⁷²

„Zbraněmi kategorie B jsou

- a) Krátké opakovací nebo samonabíjecí zbraně,*
- b) Krátké jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo se středovým zápalem,*
- c) Jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka je menší než 280 mm,“*

Lze tedy konstatovat, že strážníci obecní (městské) policie v praxi využívají nejčastěji následující krátké střelné zbraně, které spadají do výše zmiňované skupiny B:

- CZ 75 D Compact,
- Glock 17 Gen5.

Obě zbraně používá obecní (městská) policie v ráži 9mm Luger. Jak je patrné, jedná se v podstatě o totožné krátké střelné zbraně, které využívají i příslušníci Policie České republiky. Protože obě tyto zbraně již byly detailně popisovány v předcházející podkapitole, a to včetně jejich technických údajů a byly k nim také přiloženy fotografie, v této podkapitole už tedy opětovně popisovány nebudou.

---

⁷² ČESKO. zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>

6 KOMPARACE ROZDÍLŮ LEGITIMNÍHO POUŽITÍ ZBRANĚ PČR A OBECNÍ (MĚSTSKOU) POLICIÍ V ZÁKONEM STANOVENÝCH PŘÍPADECH

Komparace rozdílů v zákonem stanovených případech legitimního použití zbraně příslušníky Policie ČR a strážníky obecní (městské) policie je možné na základě porovnání vybraných ustanovení zákona o Policii ČR a zákona o obecní policii.

V případě zákona o Policii ČR je použití donucovacích prostředků **a zbraně** upraveno v samostatné hlavě IX, přičemž konkrétně použití zbraně je pak upraveno v ustanovení § 56 odstavci 1 tohoto právního předpisu. Zde je uvedeno následující:⁷³

„Policista je oprávněn použít zbraň

- a) v nutné obraně nebo v krajní nouzi,*
- b) jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt,*
- c) aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet,*
- d) nelze-li jinak překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného zákroku,*
- e) aby odvrátil násilný útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt anebo prostor,*
- f) nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje život nebo zdraví osob a na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle jiného právního předpisu nezastaví,*
- g) jestliže osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozba namířenou střelnou zbraní nebo varovný výstřel, neuposlechne příkazu policisty směřujícího k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby, nebo*

---

⁷³ ČESKO. zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky – znění od 28. 6. 2022. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>.

h) ke zneškodnění zvířete ohrožujícího život nebo zdraví osoby. “

Zákon o obecní policii vymezuje použití zbraně strážníkem v ustanovení § 20 odstavci 1:⁷⁴

„Strážník je oprávněn použít služební zbraň

- a) za podmínek nutné obrany nebo za podmínek krajní nouze,*
- b) aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet. “*

Jak je z uvedených ustanovení patrné, rozdíl v použití zbraně mezi příslušníkem Policie ČR a strážníkem obecní (městské) policie spočívá již v množství konkrétních případů, kdy jsou oprávněni zbraň použít. Samozřejmě, jak je uvedeno v obou ustanoveních výše, **zatímco příslušník Policie ČR je oprávněn k použití zbraně v celkem osmi případech, tak strážník obecní (městské) policie pouze ve dvou, respektive třech, taxativně vymezených případech.**

V každém případě však platí, že použití zbraně je jak pro příslušníka Policie ČR, tak i pro strážníka obecní (městské) policie skutečně až tou poslední možností neboli je zde uplatněna zásada „ultima ratio“. Jde tak zároveň o nejzávažnější prostředek, který je zákonodárcem poskytnut příslušníkům Policie ČR i strážníkům obecní (městské) policie k dispozici, aby tak byli schopni dosáhnout cíle, jehož sledují svým zákrokem vůči pachateli.

Dále je důležité zaměřit se v obou případech, tedy jak u příslušníka Policie ČR, tak i u strážníka obecní (městské) policie, na to, co musí učinit ještě předtím, než zbraň použijí. Zákon o Policii ČR v ustanovení § 56 odst. 3 uvádí následující:⁷⁵

Obrázek 14 - Znění § 56 odstavce 3 zákona o Policii ČR⁷⁶

(3) Před použitím zbraně v případech uvedených v odstavci 1 písm. a) až e) je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito zbraně. Od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví policisty nebo jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

⁷⁴ ČESKO. zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady o obecní policii – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

⁷⁵ ČESKO. zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky – znění od 28. 6. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

⁷⁶ Znění § 56 odstavce 3 zákona č. 273/2008 Sb. [online]. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

Zákon o obecní policii, tuto povinnost upravuje v ustanovení § 20 odst. 4, kde uvádí následující:⁷⁷

Obrázek 15 - Znění § 20 odstavce 4 zákona o obecní policii⁷⁸

(4) Před použitím služební zbraně je strážník povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání s výstrahou, že bude použito služební zbraně. Od výzvy s výstrahou může upustit jen v případě, že je ohrožen jeho život nebo zdraví anebo je-li ohrožen život nebo zdraví jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

Pokud tedy příslušník Policie ČR nebo jiná osoba není přímo vážně ohrožena na životě či na zdraví a nelze s použitím zbraně otálet, pak musí, před jejím použitím, osobu nejprve vyzvat, aby zanechala protiprávního jednání. Zároveň z výše uvedeného ustanovení vyplývá, že **příslušník Policie ČR tak nemusí učinit v případech, které jsou uvedeny v ustanovení § 56 odst. 1 písm. f) až h) Zákona o Policii ČR.**

Pokud jde o strážníka obecní (městské) policie, rovněž ten má tuto povinnost, tedy nejprve vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby zanechala protiprávního jednání, jinak proti ní bude použito zbraně. **Totožné je přitom pro strážníka i příslušníka Police ČR, že tak nemusí učinit, jestliže jsou ohroženi na životě či na zdraví oni sami či jiné osoby a nelze s použitím zbraně otálet.**

Dále je ještě třeba uvést taktéž, na co vše musí příslušník Policie ČR či strážník obecní (městské) policie dbát, jestliže dojde k použití zbraně. V případě zákona o Policii ČR je v ustanovení § 56 odst. 4 uvedeno⁷⁹:

„Při použití zbraně je policista povinen dbát nutné opatrnosti, zejména neohrozit život jiných osob a co nejvíce šetřit život osoby, proti níž zákrok směřuje.“

⁷⁷ ČESKO. zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady o obecní policii – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

⁷⁸ Znění § 20 odstavce 4 zákona č. 553/1991 Sb. [online]. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

⁷⁹ ČESKO. zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky – znění od 28. 6. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

V případě zákona o obecní policii, je pak v ustanovení § 20 odst. 5 uvedeno toto⁸⁰:

„Při použití služební zbraně je strážník povinen dbát nutné opatrnosti, zejména aby nebyl ohrožen život jiných osob, a co nejvíce šetřit život a zdraví osoby, proti níž zákrok směřuje“

Z uvedených ustanovení je patrné, že ačkoliv se jedno týká Policie České republiky a druhé obecní (městské) policie, podmínky jsou jak pro příslušníky Policie ČR, tak i pro strážníky obecní (městské) policie, **až na jedno slovo, skoro totožné**. Tímto slovem je slovo „**ZDRAVÍ**“, které v ustanovení týkajícího se příslušníků Policie ČR **absentuje**.

Nicméně kromě ustanovení zabývajících se přímo použitím zbraně a podmínkami použití je velmi důležité uvést také povinnosti příslušníků Policie ČR a strážníků obecní (městské) policie po použití zbraně (a samozřejmě i donucovacího prostředku).

Zákon o Policii ČR, v ustanovení § 57 odstavcích 1-3 uvádí následující⁸¹:

„Po použití donucovacího prostředku nebo zbraně, při kterém došlo ke zranění osoby, je policista povinen ihned, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření. Dále je povinen učinit neodkladné úkony nebo jiná opatření, aby mohla být řádně objasněna oprávněnost použití zbraně.

Zákrok, při kterém bylo použito donucovacího prostředku nebo zbraně, je policista povinen bezodkladně ohlásit svému nadřízenému a sepsat o něm úřední záznam s uvedením důvodu, průběhu a výsledku jejich použití. Úřední záznam neseписuje při použití pout dle § 54.

Vedoucí policejního útvaru je povinen vyrozumět bez zbytečného odkladu příslušného státního zástupce o zranění nebo usmrcení osoby anebo o škodě nikoli nepatrné, způsobených použitím donucovacího prostředku nebo zbraně.“

⁸⁰ ČESKO. zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady o obecní policii – znění od 1. 2. 2022. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

⁸¹ ČESKO. zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky – znění od 28. 6. 2022. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

Zákon o obecní policii, v ustanovení § 21 odstavcích 1-3 uvádí následující⁸²:

Obrázek 16 - Znění § 21 odstavců 1-3 zákona o obecní policii⁸³

- (1) Jestliže strážník zjistí, že při použití donucovacích prostředků došlo ke zranění osoby, je povinen, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření.
- (2) Po každém použití služební zbraně, při kterém došlo ke zranění osoby, musí strážník ihned, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření. Bezprostředně po každém použití služební zbraně, jakmile to okolnosti dovolí, je strážník povinen učinit všechny neodkladné úkony, aby mohla být řádně objasněna oprávněnost použití služební zbraně.
- (3) O každém použití donucovacích prostředků nebo služební zbraně je strážník povinen vyrozumět bez zbytečného odkladu osobu, která řídí obecní policii (§ 3 odst. 1), a sepsat úřední záznam.

Z obou ustanovení vyplývá, že **povinnosti po použití zbraně** jsou pro příslušníky Policie ČR a strážníka obecní (městské) policie **v podstatě velice podobné**. Jak příslušníci Policie ČR, tak i strážníci obecní (městské) policie jsou povinni po použití zbraně, jestliže při takovém zákroku byla osoba zraněna, poskytnout této osobě první pomoc a zabezpečit ošetření ZZS. Samozřejmě v případě, že to konkrétní situace umožňuje.

Komparativně, **příslušník Policie ČR musí** takovýto zákrok bezodkladně **ohlásit svému nadřízenému** a sepsat úřední záznam, kdežto **strážník obecní (městské) policie musí** bez zbytečného odkladu **vyrozumět osobu, která řídí obecní policii**, a rovněž on musí sepsat úřední záznam.

Pro příslušníky Policie ČR i strážníky obecní (městské) policie pak dále platí také zvláštní omezení pro podobné situace. V ustanovení § 58 odstavci 1 zákona o Policii ČR je uvedeno následující⁸⁴:

„Při zákroku proti zjevně těhotné ženě, osobě zjevně vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo chorobou nebo osobě zjevně mladší 15 let nesmí policista použít údery a kopy, slzotvorný, elektrický ani jiný obdobný dočasně zneschopňující prostředek, obušek ani jiný úderný prostředek, vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně s dočasně zneschopňujícím účinkem, vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle tohoto zákona, vytlačování vozidlem, vytlačování štítem, služebního psa, zásahovou výbušku, úder střelnou zbraní, hrozbu namířenou střelnou zbraní, varovný výstřel a zbraň, vyjma případů, kdy útok takové

⁸² ČESKO. zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady o obecní policii – znění od 1. 2. 2022. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

⁸³ Znění § 21 odstavců 1-3 zákona č. 553/1991 Sb. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

⁸⁴ ČESKO. zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky – znění od 28. 6. 2022. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

osoby bezprostředně ohrožuje život nebo zdraví policisty anebo jiné osoby nebo hrozí větší škoda na majetku a nebezpečí nelze odvrátit jinak. “

Pro strážníky obecní (městské) policie pak platí obdobné zvláštní omezení, které je uvedeno v ustanovení § 22 zákona o obecní policii⁸⁵:

Obrázek 17 - Znění § 22 zákona o obecní policii⁸⁶

Při zákroku proti zjevně těhotné ženě, osobě zjevně vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo chorobou nebo osobě zjevně mladší 15 let nesmí strážník použít údery a kopy, slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek, obušek a jiný úderný prostředek, psa, úderu služební zbraní, hrozby namířené služební zbraní, varovného výstřelu ze služební zbraně a služební zbraně, vyjma případů, kdy útok těchto osob bezprostředně ohrožuje život a zdraví strážníka nebo jiných osob nebo hrozí větší škoda na majetku a nelze-li nebezpečí odvrátit jinak.

Jak je z uvedených ustanovení zjevné, pro příslušníky Policie ČR i strážníky obecní (městské) policie platí v podstatě totožná zvláštní omezení pro použití zbraně. Toto se týká rovněž použití donucovacích prostředků, jejichž výčet je však u příslušníků Policie ČR a strážníků rozdílný, tedy pochopitelně v tomto ohledu zde existují rozdíly. Co se však týče konkrétně použití zbraně, jsou zvláštní omezení totožná.

Dále je ještě potřeba v případě zákona o Policii ČR zmínit také ustanovení § 59, které se týká zákroku pod jednotným velením a **týká se pouze příslušníků Policie ČR⁸⁷**:

Obrázek 18 - Znění § 59 zákona o Policii ČR⁸⁸

(1) Při zákroku pod jednotným velením rozhoduje o použití donucovacího prostředku a zbraně velitel zakročující jednotky. O použití donucovacího prostředku a zbraně může na místě zákroku rozhodnout také nadřízený tohoto velitele, který tímto rozhodnutím přebírá velení do ukončení zákroku. Rozhodnutí velitele zakročující jednotky a jeho nadřízeného o použití donucovacího prostředku nebo zbraně musí být zadokumentováno záznamovou technikou se zvukem nebo v listinné podobě.

(2) Rozhodnutím podle odstavce 1 přechází na toho, kdo rozhodnutí učinil, odpovědnost za splnění povinností podle § 57.

Nakonec ještě v rámci zákona o obecní policii je nutno dodat poslední ustanovení, a to § 23 odstavců 1-2, které se týká použití zbraně, a které se díky svému obsahu **týká pouze strážníků obecní (městské) policie⁸⁹**:

⁸⁵ ČESKO. zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady *o obecní policii* – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

⁸⁶ Znění § 22 zákona č. 553/1991 Sb. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

⁸⁷ ČESKO. zákon č. 273/2008 Sb., *o Policii České republiky* – znění od 28. 6. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

⁸⁸ Znění § 59 zákona č. 273/2008 Sb. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

⁸⁹ ČESKO. zákon č. 553/1991 Sb., České národní rady *o obecní policii* – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>

„Dojde-li při použití donucovacích prostředků nebo psa ke zranění nebo usmrcení osoby anebo ke škodě nikoli nepatrné, je starosta, jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce řídit obecní policii nebo určený strážník povinen neprodleně vyrozumět nejbližší útvar policie.

Starosta, jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce řídit obecní policii nebo určený strážník je povinen neprodleně vyrozumět nejbližší útvar policie o použití služební zbraně.“

Rozdíl mezi příslušníkem Policie ČR a strážníkem obecní (městské) policie v tomto ohledu spočívá v tom, že **pokud strážník použije služební zbraň, musí pak starosta dané obce o tomto kontaktovat Policii České republiky**, resp. její nejbližší útvar. Toto se samozřejmě příslušníků Policie ČR netýká, neboť ti nejsou zaměstnanci obce. Ovšem z výše uvedeného ustanovení § 57 odst. 3 zákona o Policii ČR vyplývá, že **pokud policista použije při zákroku zbraň**, a pokud je v souvislosti s jejím použitím usmrcena osoba či je zraněná, pak **vedoucí policejního útvaru musí co nejdříve o tomto informovat příslušného státního zástupce.**

Závěrem lze konstatovat, že provedená komparace specifických ustanovení zákona o Policii ČR a zákona o obecní policii, týkajících se oprávněného použití zbraně (služební zbraně) vedla k detekci jasných podobností/shod v podmínkách upravujících činnost zakročujících příslušníků Policie ČR i strážníků obecní (městské) policie před, při a po použití zbraně (služební zbraně). Naopak, množství konkrétních případů, kdy jsou příslušníci Policie ČR a strážníci obecní (městské) policie oprávněni zbraň (služební zbraň) použít se velmi liší. Zatímco příslušníci Policie ČR jsou díky ustanovení § 56 odstavce 1 zákona o Policii ČR oprávněni k použití zbraně v celkem osmi případech, strážníkům obecní (městské) policie toto zákon o obecní policii, ve svém ustanovení § 20 odstavce 1, umožňuje pouze ve dvou taxativně vymezených případech.

7 EMPIRICKÉ ŠETŘENÍ

Smyslem této závěrečné kapitoly je naplnění vedlejšího cíle této „práce“ a také navázat na výše uvedené teoretické poznatky a tedy formou empirického šetření, provedeného formou řízených rozhovorů s vybranými příslušníky Policie ČR a strážníky obecní (městské) policie, kteří se s použitím donucovacích prostředků či zbraně při výkonu jejich služební (pracovní) činnosti přímo setkávají a také zájmově detekovat specifitu a zvláštnosti vybraných právních, taktických či technických aspektů použití donucovacích prostředků (zbraně) ze strany zakročujících příslušníků Policie ČR a strážníků obecní (městské) policie. K účasti při těchto řízených rozhovorech byli osloveni policisté sloužící v Územním odboru Cheb, a to jak příslušníci Dopravního Inspektorátu Cheb, tak příslušníci Obvodního oddělení policie v Aši. Z řad strážníků byli osloveni strážníci městské policie v Aši a v Chebu. Celkem bylo osloveno deset příslušníků Policie ČR a deset strážníků obecní (městské) policie, z nichž ale ne každý respondent souhlasil s publikováním jeho/jejích odpovědí.

V přílohách 1 a 2 této „práce“ jsou pak navíc uvedeny situační příklady použití donucovacích prostředků/zbraně (služební zbraně) pro dokreslení situací, o kterých dotazovaní příslušníci Policie ČR a strážníci obecní (městské) policie v průběhu rozhovorů hovoří.

7.1 Respondenti a jejich služební/pracovní zařazení

P1 – příslušník Policie ČR, služebně zařazený v prvosledové hlídce OOP ČR Aš.

P2 – příslušnice Policie ČR, služebně zařazená na Dopravním Inspektorátu ÚO Cheb.

P3 – příslušník Policie ČR, služebně zařazený v pořádkové jednotce KŘP KV kraje.

P4 – příslušnice Policie ČR, služebně zařazená na OOP ČR Aš.

S1 – strážník městské policie Aš.

S2 – strážník městské policie Cheb.

S3 – strážník městské policie Aš (bývalý policista OOP ČR Aš).

S4 – strážník městské policie Aš (bývalý policista SKPV ÚO Cheb).

7.2 Empirické šetření – řízené rozhovory

1. Úvodem, prosím, mohl/a byste se představit a specifikovat, kde sloužíte/pracujete a jak dlouho?

P1 – Jmenuji se Josef B., u Policie ČR sloužím 8 let, sloužím v Aši a aktuálně působím jako člen prvosledových hlídek.

P2 – Jmenuji se Veronika T., sloužím pátým rokem na dopravním inspektorátu v Chebu.

P3 – Jmenuji se Josef Ch., v Chebu sloužím 10 let a z toho 7 let u krajské pořádkové jednotky.

P4 – Jmenuji se Tereza K., sloužím 19 let na obvodním oddělení Policie v Aši.

S1 – Jmenuji se Antonín L. a již 12 let pracuji jako strážník u městské policie v Aši.

S2 – Jmenuji se Radek H., pracuji u městské policie v Chebu a jsem zde již 7 let.

S3 – Jmenuji se Jiří C. a u městské policie v Aši pracuji druhým rokem. Dříve jsem sloužil 25 let na obvodním oddělení Policie v Aši.

S4 – Jmenuji se Vladislav D. a již skoro 3 roky pracuji u městské policie v Aši. V minulosti jsem sloužil jako příslušník Policie ČR, a to konkrétně u služby kriminální policie a vyšetřování územního odboru Cheb.

2. Jste vycvičen/a k použití všech donucovacích prostředků uvedených v zákoně o Policii ČR/o obecní policii?

P1 – myslím si, že, jelikož jsem u prvosledových hlídek, tak jsem vycvičen k použití většiny donucovacích prostředků. Například, pravidelně procházíme školením k použití TASERu, také jsem byl na kurzu k použití tzv, PIT manévru (tzn. Využití ochranného rámu, kterým jsou některá služební vozidla vybavena). Asi jediné, k čemu nejsem vycvičen jsou donucovací prostředky, které se týkají pořádkových jednotek, specificky zákroku pod jednotným velením (vytlačování štítem, použití vodního stříkače apod.)

P2 – jelikož sloužím na „dopravce“ (Dopravní Inspektorát – pozn. autora) u skupiny dopravních nehod, tak jsem vycvičena k použití základních donucovacích prostředků. Například ochranný rám, TASER, nebo zásahovou výbušku používat nemůžu, protože jsem k tomu nebyla vycvičena.

P3 – já sloužím u pořádkové jednotky a také u prvosledových hlídek, takže jsem byl vycvičen k použití skoro všech donucovacích prostředků, které jsou v zákoně o Policii ČR uvedeny. Možná kromě těch, na které je třeba speciální výcvik (koně, psi, vodní stříkač).

P4 – já sloužím celou mojí kariéru na obvodním oddělení a nikdy jsem nebyla zařazena u prvosledových hlídek, nebo v pořádkové jednotce, takže jsem vycvičena k použití těch základních donucovacích prostředků (hmaty, chvaty, údery a kopy, pouta, slzotvorný prostředek, obušek, hrozba namířenou střelnou zbraní, úder střelnou zbraní, varovný výstřel a prostředek k zamezení prostorové orientace).

S1 – ano, jsem vycvičen k použití všech donucovacích prostředků uvedených v zákoně o obecní policii.

S2 – ano, v rámci kurzu pro strážníky obecních policií jsem byl vycvičen k použití všech donucovacích prostředků, které jsou v zákoně o obecní policii uvedeny.

S3 – ano, jsem vycvičen k použití všech uvedených.

S4 – když jsem byl na kurzu pro strážníky obecních policií, tak nás proškolili na všechny donucovací prostředky uvedené v zákoně o obecní policii.

3. Jste spokojen/á se systémem školení (odborné přípravy) příslušníků Policie ČR/strážníků obecní policie k použití donucovacích prostředků/zbraně (služební zbraně)?

P1 – celkově jsem spokojený, i když si myslím, že výcviky by mohly být častější, protože je toho hodně čemu je třeba se věnovat (technika, taktika, zdravotní péče – první pomoc po použití). Momentálně máme jeden dvanácti hodinový výcvik v měsíci. Alespoň dva nebo tři by byly skvělé.

P2 – já bych ráda, aby výcviky byly častější. Na základní odborné přípravě jsem byla proškolená na všechny základní donucovací prostředky (všechny ty, na které není třeba dalších kurzů – hmaty, chvaty, údery a kopy, pouta, slzotvorný prostředek, obušek, hrozba namířenou střelnou zbraní, úder střelnou zbraní, varovný výstřel a prostředek k zamezení prostorové orientace). Myslím si ale, že například k využití ochranného rámu jako prostředku k násilnému zastavení vozidla by měli být vyškoleni všichni policisté a ne jen někteří.

P3 – já jsem spokojený, v rámci pořádkové jednotky a prvosledových hlídek se účastním dosti výcviků. S jejich kvalitou jsem taky spokojený.

P4 – já bych byla velice ráda, kdyby výcviků bylo více. Také si myslím, že výcviky by měly být stejné pro všechny, protože i já (nejsem zařazena u prvosledových hlídek ani pořádkové jednotky) se mohu ocitnout v situaci, kdy bych využila například TASERu (elektrický dočasně zneschopňující prostředek – poznámka autora), nebo ochranného rámu na služebním vozidle.

S1 – celkově jsem spokojený. Cvičíme často a výcviky jsou relevantní k situacím, ve kterých se při výkonu pracovní činnosti ocitáme.

S2 – já jsem spokojený, i když bych byl rád, kdyby bylo víc výcviků zaměřených na taktiku se zbraní. Často cvičíme použití donucovacích prostředků „hmaty, chvaty, údery a kopy“ a poutání osoby, ale já si myslím, že situace ve světě se obecně zhoršuje, a tak by nebylo od věci cvičit i více taktiku se zbraní.

S3 – tak jelikož jsem sloužil 25 let o Policie ČR a za ty roky jsem zažil mnoho výcviků u Policie ČR, myslím si, že mohu dobře porovnat. U městské policie vidím, že je zde snaha o zajištění kvalitních, relevantních výcviků i přesto, že nedisponuje takovým technickým zázemím jako Policie ČR. Celkově jsem ale spokojen.

S4 – já jsem s výcviky spokojen. Zažil jsem výcviky u Policie ČR, takže když to srovnám, tak městská policie projevuje zájem o to, aby nás kvalitně vycvičila.

4. Jak vnímáte výčet donucovacích prostředků uvedených v právní normě, která se Vás týká, tedy v zákoně o Policii ČR či v zákoně o obecní policii? Jste spokojen/á s jejich počtem?

P1 – tak já nepociťuji, že by mi nějaký donucovací prostředek výrazně scházel. Myslím si, že to, co je nám umožněno zákonem použít je naprosto dostačující.

P2 – myslím si, že výčet je dostačující, akorát, jak jsem již uvedla, bych byla ráda, aby byli všichni policisté vycvičeni na většinu uvedených prostředků.

P3 – naprosto dostačující. Nevím, co bych doplnil.

P4 – výčet je dobrý, jen bych vycvičila všechny policisty tak, aby byli schopni použít skoro všechny. Samozřejmě, chápu, že ne každý musí být psovod, nebo operátor vodního stříkače.

S1 – od kolegů, bývalých příslušníků Policie ČR, vím, že v zákoně o Policii ČR je jich uvedeno o dost víc, nicméně já jsem se zatím nesetkal se situací, kdy bych si myslel, že to, co je umožněno nám, by bylo nedostačující.

S2 – já jsem spokojený. Nejčastěji používám hmaty a chvaty, které v zákoně o obecní policii jsou, takže nepociťuji, že bych byl nějak limitován. Je pravdou, že něco, co by nám umožnilo zastavit již ujíždějící vozidlo by se hodilo.

S3 – jako bývalý příslušník Policie ČR si uvědomuji, že ten výčet je u obecní policie slabší, ale popravdě, zatím jsem se nesetkal s tím, že bych narazil na problém. Veřejné demonstrace zde, zatím, neřešíme a na věci místního pořádku nám to akorát vystačí, si myslím.

S4 – pamatuji si, že u Policie ČR jich bývalo víc, ale abych se přiznal, tak asi nejčastější jsou hmaty a chvaty, které jsou i u obecní policie, takže problém nepocítuji. Z vlastní zkušenosti mohu říct, že řidiči se čím dál častěji snaží z místa silniční kontroly nebo dopravní nehody ujet, tak snad ten prostředek k násilnému zastavení takového ujíždějícího vozidla by se hodil.

5. Jaké byste viděl/a možnosti zlepšení systému v této oblasti? Máte nějaké konkrétní návrhy?

P1 – častější výcviky určitě.

P2 – umožnit účast na specializovaných kurzech všem policistům bez rozdílu, zda jsou u prvosledových hlídek/pořádkových jednotek nebo ne.

P3 – já se výcviků účastním často, jsou smysluplné a relevantní, vybavení mám také dobré, takže asi nemám, co bych navrhnul.

P4 – vyšší frekvence výcviků a ráda bych, aby všichni měli specializované výcviky.

S1 – možná nějaké specializovanější kurzy, jako jsou u Policie ČR, k rozšíření odbornosti.

S2 – doplnění zákona o obecní policii o minimálně alespoň nějaký donucovací prostředek, který by nám umožnil zastavit ujíždějící vozidlo.

S3 – ten základ je u obecní policie zvládnutý dobře, já bych jen rozšířil zákon o obecní policii, tak aby dával stejné možnosti jako dává zákon o Policii ČR jejím příslušníkům. Zejména v případech legitimního použití zbraně, v našem případě služební zbraně. Zde bych zákon o obecní policii určitě rozšířil.

S4 – opět, jako bývalý příslušník Policie ČR, řeknu, že co se donucovacích prostředků týče, tak s těmi problém nemám. Nicméně oprávněné použití služební zbraně je oblast zákona o obecní policii, která potřebuje, dle mého názoru, upravit. Hlavně rozšířit.

6. Kolikrát jste při výkonu Vaší služební/pracovní činnosti použil/a donucovacích prostředků?

P1 – určitě víc než desetkrát.

P2 – u nás k tomuto moc často nedochází, takže za těch 5 let, co sloužím, pouze jednou.

P3 – mockrát, určitě dvacet nebo možná i třicetkrát.

P4 – za těch 19 let určitě tak patnáctkrát.

S1 – tak dvakrát do roka určitě.

S2 – patnáctkrát, možná dvacetkrát.

S3 – u obecní policie jsem je zatím použít nemusel, ale dříve u Policie ČR, za těch 25 let, mockrát.

S4 – zatím pouze dvakrát, pokaždé hmaty a chvaty

7. Kolikrát jste při výkonu Vaší služební/pracovní činnosti použil/a zbraň (služební zbraň)? – ne ve formě donucovacího prostředku.

P1 – jednou.

P2 – ani jednou.

P3 – i přesto, že donucovací prostředky jsem použil mockrát, zbraň jsem zatím nepoužil.

P4 – ani jednou.

S1 – zatím ani jednou.

S2 – jednou.

S3 – jako strážník obecní policie zatím ani jednou, jako příslušník Policie ČR dvakrát.

S4 – ani jednou.

8. Jakého donucovacího prostředku jste během výkonu Vaší služební/pracovní činnosti použil/a nejčastěji?

P1 – jednoznačně hmaty a chvaty.

P2 – já jsem je použila pouze jednou a byla to hrozba namířenou střelnou zbraní.

P3 – hmaty a chvaty.

P4 – nejčastěji asi hmaty a chvaty, ale těsně na druhém místě bude hrozba namířenou střelnou zbraní.

S1 – hmaty a chvaty.

S2 – hmaty a chvaty.

S3 – u obecní policie jsem zatím donucovací prostředky nepoužil ale u Policie ČR to tehdy určitě byly hmaty a chvaty.

S4 – jak jsem již říkal, hmaty a chvaty.

9. Jak často došlo při použití donucovacích prostředků ke zranění osoby, proti které jste zakročoval/a?

P1 – moc často se to nestává, maximálně tak povrchové oděrky, když je osoba svedena na zem.

P2 – v mém případě ke zranění osoby nedošlo, protože jsem užila hrozbu namířenou střelnou zbraní a osoba se poté již chovala dle našich pokynů.

P3 – stává se to, odřeniny při svedení na zem.

P4 – minimálně, co si vybavím, tak možná jednou nebo dvakrát.

S1 – řekl bych, že to z velké míry záleží na intenzitě odporu, který osoba klade. Několikrát se mi stalo, že došlo k povrchovým odřeninám. Nikdy ale žádné zlomeniny, nebo něco takového.

S2 – úplně často ne, ale bohužel se to stává. Jde ale pouze o lehká zranění, odřeniny.

S3 – tak jelikož jsem u obecní policie ještě donucovací prostředky nemusel použít, tak odpovím ze zkušenosti od Policie ČR. Tam se, ojediněle, jednalo o povrchová poranění.

S4 – zatím se mé zákroky obešly bez zranění.

10. Jak vnímáte rozsah taxativně vymezených případů legitimního použití zbraně (služební zbraně), jak uvedeno v právní normě, která se Vás při výkonu služební (pracovní) činnosti týká?

P1 – myslím si, že zákon o Policii toto v upravuje dostatečně. Nenapadá mě, co bych změnil.

P2 – myslím si, že je to dostačující. Vím ale, že u obecní policie mají těchto přímo vymezených případů méně. Nevím, zda je to dobře.

P3 – naprosto vyhovující.

P4 – myslím si, že v tomto směru je zákon o Policii bohatší než zákon o obecní policii. Proč to tak je nevím.

S1 – jednoznačně je v zákoně o obecní policii těchto případů vymezeno méně. Příkladem, já mohu užít donucovacího prostředku hrozba namířenou služební zbraní, ale pak musí dojít k mému přímému ohrožení, abych mohl užít služební zbraň. Vím, že kolegové od Policie ČR mají v tomto směru lepší ustanovení.

S2 – máme toho v „našem“ zákoně (zákoně o obecní policii) méně. Proč, to nevím.

S3 – tak samozřejmě, již letným pohledem na obě zákonná ustanovení je ihned jasné, že zákon o obecní policii uvádí pouze dva případy (písmena a), b)) a zákon o Policii ČR jich uvádí osm. Nechápu, proč třeba nemůže strážník použít služební zbraň nemůže-li jinak překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného zákroku? Strážník by v takovémto případě musel jednat pouze za podmínek nutné obrany nebo krajní nouze, kdyby hodlal použít služební zbraň.

S4 – zákon o obecní policii v tomto směru určitě potřebuje rozšířit/doplnit.

11. Setkal/a jste se někdy v průběhu Vaší služební/pracovní činnosti s tím, že by použití donucovacích prostředků/zbraně bylo následně vyhodnoceno jako neoprávněné či nepřiměřené?

P1 – neseťkal.

P2 – zatím ne.

P3 – asi jednou, při zákroku pořádkové jednotky byl kolega řešen.

P4 – ne, neseťkala.

S1 – ani jednou.

S2 – s tím jsem se neseťkal.

S3 – ne.

S4 – s tímto jsem se neseťkal.

12. Závěrem, navrhoval/a byste změny k legislativě týkající se legitimacy použití donucovacích prostředků/zbraně příslušníky Policie ČR a strážníky obecní policie?

P1 – myslím si, že zákon o Policii ČR je v tomto směru vyhovující.

P2 – není, co bych změnila.

P3 – myslím, že zákon o Policii zahrnuje širokou škálu, jak jednotlivých donucovacích prostředků, tak i případů kdy je příslušník oprávněn použít zbraň, takže opravdu nevím, co bych změnil. Asi nic.

P4 – jelikož jsem u Policie ČR již skoro dvacet let, tak jsem sloužila ještě i za předchozího zákona o Policii, a tak mohu říct, že aktuální zákon o Policii, platný od roku 2008, je v mnoha směrech lepší a propracovanější. Co se problematiky oprávněnosti použití jak donucovacích prostředků, tak zbraně týče, tak bych nic neměnila.

S1 – určitě, rozšířit ustanovení týkající se použití služební zbraně.

S2 – připadá mi, že zákonodárce se při tvorbě zákona o obecní policii věnoval případům oprávněného použití zbraně pouze okrajově, takže toto je, dle mého názoru, třeba přehodnotit.

S3 – zjednodušeně, zákon o obecní policii, v tomto směru, potřebuje revizi.

S4 – podmínky před použitím služební zbraně, a i povinnosti po použití služební zbraně má zákon o obecní policii v podstatě skoro stejné jako zákon o Policii ČR. Proč, tedy, neobsahuje zákon o obecní policii stejné, nebo alespoň srovnatelné, množství případů oprávněného použití služební zbraně? Toto je třeba řešit.

7.3 Dílčí a zevšeobecňující vyhodnocení empirického šetření (řízených rozhovorů)

K řízeným rozhovorům byli, jak uvedeno výše, vybráni čtyři příslušníci Policie ČR a čtyři strážníci obecní (městské) policie, kteří se s použitím donucovacích prostředků/zbraně při výkonu jejich služební či pracovní činnosti setkávají a jejichž přesné služební/pracovní zařazení je taktéž uvedeno v subkapitole 7.1 této „práce“. Jelikož autor sám je příslušníkem Policie ČR zařazeným na základním útvaru služby pořádkové policie, tj. Obvodního oddělení Aš, spadajícím pod územní odbor Cheb, kohorta respondentů byla zájmově eklekticky vybrána taktéž z této policejní součásti s teritoriální působností. I v případě oslovených strážníků obecní (městské) policie se jednalo o strážníky obecní (městské) policie realizující výkon pracovní činnosti v rámci teritoriálního území města Aše nebo v Chebu.

Respondenti byli v úvodu dotazováni, aby uvedli informace o jejich služebním/pracovním zařazení. Autor se při výběru respondentů snažil oslovit takové příslušníky Policie ČR a strážníky obecní (městské) policie, u kterých se empirická zkušenost s použitím donucovacích prostředků/zbraně již dá předpokládat. Dále se podařilo oslovit i dva strážníky obecní (městské) policie v Aši, kteří dříve sloužili také u Policie ČR a jsou tedy schopni poskytnout přímý praxeologicky orientovaný komparativní vhled ke zkoumané oblasti.

Ve druhé otázce byli respondenti dotazováni, zda jsou vycvičeni k použití všech donucovacích prostředků, které jsou uvedeny v zákonu o Policii ČR či zákonu o obecní policii. I přesto, že zákon o Policii ČR vymezuje více jednotlivých donucovacích prostředků než zákon o obecní policii, z odpovědí příslušníků Policie ČR vyšlo najevo, že ne všichni příslušníci Policie ČR jsou oprávněni všechny tyto uvedené prostředky použít. Z odpovědí dále vyplynulo, že pouze příslušníci Policie ČR, kteří prošli specializovanějším školením (například prvosledové hlídky, pořádkové jednotky) jsou oprávněni použít tyto specifitější taktické či technické donucovací prostředky. Příkladově, jedná se o prostředky typu zásahová výbuška, ochranný rám na vozidlech, vodní stříkač. U strážníků obecní (městské) policie, na druhou stranu, vyšlo najevo, že i přesto, že zákon o obecní policii taxativně vymezuje méně jednotlivých donucovacích prostředků než zákon o Policii ČR, všichni oslovení strážníci uvedli, že byli vycvičeni k použití všech těchto uvedených donucovacích prostředků. V tomto směru tedy mezi jednotlivými strážníky obecní (městské) policie nejsou tvořeny rozdíly.

V odpovědích na třetí otázku, týkající se odborné přípravy, uvedli dotazovaní respondenti, že kvalita odborné přípravy je vyhovující, ale všichni dotazovaní respondenti by uvítali vyšší frekvenci výcviků. U některých příslušníků Policie ČR bylo podotknuto, že školení na některé donucovací prostředky, takticko-techničtějšího rázu (použití ochranného rámu), by mohlo být umožněno všem příslušníkům Policie ČR.

Respondenti v další otázce hodnotili výčet donucovacích prostředků, který je jim, jich týkající se právní normou, umožněn. Všichni dotazovaní shodně uvedli, že s výčtem jsou spokojeni, nicméně jsou si vědomi rozdílů mezi jednotlivými právními normami.

Při dotazu na návrhy možností zlepšení v této oblasti, respondenti z řad příslušníků Policie ČR uvedli, že by ocenili vyšší frekvenci výcviků a možnost účastnit se specializovaných výcviků pro všechny příslušníky Policie ČR. Oslovení strážníci obecní (městské) policie uvedli, že revize a aktualizace zákona o obecní policii, zejména ustanovení týkající se oprávněného použití služební zbraně by bylo na místě.

V následujících čtyřech otázkách byli respondenti dotazováni na frekvenci použití donucovacích prostředků/zbraně při výkonu jejich služební/pracovní činnosti, dále na nejčastěji používaný druh donucovacího prostředku a zda a jak často došlo při tomto použití ke zranění osoby, proti které bylo zakročováno. Z odpovědí je patrné, že frekvence použití jak donucovacích prostředků, tak zbraně (služební zbraně) je mezi příslušníky Policie ČR a strážníky obecní (městské) policie naprosto srovnatelná. Z odpovědí je dále evidentní, že použití hmatů a chvatů, je nejčastěji používaným donucovacím prostředkem. Co se týče frekvence zranění osoby, proti které je zakročováno, zde lze detekovat jasnou souvislost a spojitost s předchozí odpovědí, a to v tom smyslu, že jestliže se jako nejčastěji používaný donucovací prostředek jeví použití hmatů a chvatů, pak se dá očekávat, že u tohoto může dojít k lehkým povrchovým oděrkám a toto uvedli i dotazovaní respondenti, jak z řad příslušníků policie ČR, tak z řad strážníků obecní (městské) policie.

V desáté otázce byli respondenti dotazováni přímo na ustanovení týkající se legitimního použití zbraně (služební zbraně). Příslušníci Policie ČR uvedli, že toto ustanovení, tak jak je zakotveno v zákoně o Policii ČR, se jim jeví jako vyhovující a dostačující. Naproti tomu, strážníci obecní (městské) policie uvedli, že toto je oblast zákona o obecní policii, kterou je třeba ze strany zákonodárce aktualizovat a doplnit.

Jedenáctá otázka se týkala zkušeností dotazovaných respondentů se zákrokem, který by byl vyhodnocen jako nepřiměřený či neoprávněný. Respondenti shodně uvedli, že se s tímto nesetkali, anebo jen v minimální míře (jeden respondent se s tímto setkal jednou).

V závěrečné otázce byli respondenti dotazováni, zda by navrhovali nějaké změny k aktuální legislativě týkající se oprávněného použití donucovacích prostředků/zbraně (služební zbraně). Příslušníci Policie ČR jednotně uvedli, že jsou s aktuálním (účinným) zákonem o Policii ČR spokojeni. Strážníci obecní (městské) policie opětovně uvedli, že zákon o obecní policii potřebuje v tomto směru aktualizovat a doplnit. Jako jednoznačný návrh oslovených respondentů z řad dotazovaných strážníků obecní (městské) policie je v optice avizované „*de lege ferenda*“ úvahy poukázat k názorové detekci možnosti tzv. „*ex lege*“ rozšíření taxativně stanovených důvodů použití zbraně v aplikaci ustanovení § 56 *cit. zákona*, reflektujícího i případné rozšíření taxativního výčtu „*ex lege*“ zákonodárcem stanovených důvodů oprávněného použití služební zbraně, který by byl komparativně srovnatelný s „*ex lege*“ důvody oprávněného použití zbraně dle zákona o Policii ČR.

7.4 Dílčí a zevšeobecňující výstupy z provedeného empirického šetření

- Příslušníci Policie ČR i strážníci obecní (městské) policie jsou spokojeni s kvalitou odborné přípravy k použití donucovacích prostředků či zbraně (služební zbraně), avšak ocenili by její vyšší frekvenci a kvantitu.
- Ne všichni příslušníci Policie ČR jsou vycvičeni na kompletní škálu donucovacích prostředků vymezených v zákoně o Policii ČR. Je pochopitelné, že použití některých donucovacích prostředků vyžaduje značnou odbornou specializaci (služební pes, vodní stříkač, zásahová výbuška), ale například proškolení k použití ochranného rámu by mohlo být umožněno všem příslušníkům Policie ČR, kteří při výkonu služební činnosti řídí služební vozidla.
- Frekvence použití donucovacích prostředků i volba nejčastěji používaného prostředku je mezi příslušníky Policie ČR a strážníky obecní (městské) policie velice srovnatelná.
- Frekvence legitimního použití zbraně (služební zbraně) je také na srovnatelné úrovni.
- Rozsah ustanovení zákona o Policii ČR, týkajícího se oprávněného použití zbraně, se osloveným příslušníkům Policie ČR jeví jako dostačující a vyhovující.
- Rozsah obdobného ustanovení, týkajícího se oprávněného použití služební zbraně, v zákoně o obecní policii se, při komparaci, osloveným strážníkům obecní policie jeví jako nedostačující a s potřebou aktualizace a doplnění.

Závěr

Hlavním cílem „práce“ bylo formou teoreticko-praxeologického vhledu komparativně objasnit legitimitu použití donucovacích prostředků a zbraně zakročujícími příslušníky Policie ČR a obecní (městské) policie. Vedlejším cílem pak bylo formou řízených rozhovorů s vybranými příslušníky Policie ČR a strážníky obecní (městské) policie zájmově detekovat specificku a zvláštnosti vybraných právních, taktických či technických aspektů použití donucovacích prostředků (zbraně) ze strany těchto uvedených úředních osob.

Teoretická část „práce“ se toliko šířeji zabývala primárně v intencích hlavního cíle základním pojmoslovím, týkajícího se odborně orientované zkoumané tematické oblasti, kde v užším postihu byl demonstrován taxativní výčet jednotlivých donucovacích prostředků a zbraně legitimně používané příslušníky Policie ČR i obecní (městské) policie a také „*lex specialis*“ zvláštní právní předpisy upravující jejich užití. Komparativní výčet těchto prostředků vedl ke zjištění, že stávající účinná legislativa dává tzv. „*de lege lata*“ Policii ČR mnohem více možností, ať již v rozsáhlejšímu počtu taxativně vymezených donucovacích prostředků, celkem sedmnáct na straně Policie ČR oproti pouze osmi na straně policie obecní (městské), nebo například mnohem rozsáhlejších, taxativně vymezených, oprávnění týkajících se legitimního použití zbraně, jak bylo detekováno při provedené komparaci, kterou se zabývala šestá kapitola této „práce“.

V intencích empirické části „práce“, která reflektuje dílem tematicky úžeji vymezený vedlejší cíl, a tedy zájmově detekovat specificku a zvláštnosti vybraných právních, taktických či technických aspektů použití donucovacích prostředků (zbraně) ze strany zakročujících příslušníků policie ČR a strážníků obecní (městské) policie byly v průběhu realizace řízených rozhovorů s uvedenými úředními osobami detekovány konkrétní a jednoznačné dílčí a zevšeobecňující výstupy, uvedené v subkapitole 7.4 „práce“, které by mohly vést k možným „*pro futuro*“ inspirativním „*de lege ferenda*“ změnám v současné legislativě týkající se jak zákona o Policii ČR, tak i zákona o obecní policii.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BĚLÍK, V., SVOBODA HOFERKOVÁ, S., KRAUS, B., *Slovník sociální patologie*. Praha: Grada, 2017. 120 s. ISBN 978-80-271-9967-9.
2. DRULÁK, P., STRÍTECKÝ, V., *Hledání českých zájmů*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2010. 210 s. ISBN 978-80-86506-86-9.
3. HRAZDÍRA, I., KOVÁRNÍK, L., NOVOTNÝ, F., *Použití zbraně a zákon*. Praha: Eurounion, 2000. 412 s. ISBN 80-85858-83-5.
4. JELÍNEK, J. a kolektiv. *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část*. 8. vyd. Praha: Leges, 2022. 1040 s. ISBN 978-80-7502-576-0.
5. MACEK, P. *Policie a hromadná narušení veřejného pořádku*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007. 110 s. ISBN 978-80-7251-264-5.
6. MATES, P., VAVERA, F., ŠKODA, J., SLABÝ, A., *Veřejné sbory v České republice*. 1. vyd. Praha: Leges, 2023. 408 s. ISBN 978-80-7502-650-7.
7. McNAB, Ch., *Twentieth-Century Small Arms. Almost 300 of the World's Greatest Small Arms*. Barnes & Noble; Later Printing, 2007. 320 s. ISBN: 978-07-6072-406-4.
8. NEVILLE, L. *Ruční zbraně jednotek speciálních sil 2001-2015*. Přeložil Jan SYKA. Praha: Grada Publishing, 2017. 272 s. ISBN 978-80-271-9694-4.
9. NOVOTNÝ, T. *Nesmrtící zbraně a další technické prostředky*. 1. vyd. Praha: Euromedia Group, 2021. Universum (Euromedia Group). 208 s. ISBN 978-80-242-7418-8.
10. PODBORSKÝ, V. *Úvod do studia archeologie*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 174 s. ISBN 978-80-210-6160-6.
11. SOUČEK, M., ŠPINAR, J., VORLÍČEK, J., *Vnitřní lékařství*. Praha: Grada, 2011. 1788 s. ISBN 978-80-247-2110-1.
12. ŠÁMAL, P., NOVOTNÝ, O., GŘIVNA, T., HERCZEG, J., VANDUCHOVÁ, M., VOKOUN, R., *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 1052 s. ISBN 978-80-7552-358-7.
13. ŠEBESTA, P. *Zákon o obecní policii. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018. 296 s. ISBN 978-80-7552-455-3.
14. ŠKODA, J., VAVERA F., ŠMERDA R. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 479 s. ISBN 978-80-7380-447-3.

15. VANTUCH, P., *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2011. 1368 s. ISBN 978-80-7263-677-8.
16. WEISS, T., *Role policie a armády v Evropské unii: analýza evropské a národní úrovně s využitím případové studie České republiky*. Praha: Karolinum, 2014. 264 s. ISBN 978-80-246-2388-7.

Elektronické zdroje

1. Symbol Policie České republiky [online]. Policie ČR © 2023 [cit. 2023-09-13]. Dostupné z <https://www.policie.cz/clanek/policie-navenek-uniformy-uniformy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>
2. Symbol Městské Policie Aš [online]. facebook/mestskapolicieas [cit. 2023-11-27]. Dostupné z <https://www.facebook.com/mestskapolicieas>
3. Znění § 52 zákona č. 273/2008 Sb. [online]. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>
4. Znění § 18 zákona č. 553/1991 Sb. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>
5. Znění § 52 zákona č. 273/2008 Sb. [online]. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>
6. Ilustrační foto ochranného rámu [online]. automobilrevue.cz [cit. 2023-09-13]. Dostupné z https://www.automobilrevue.cz/rubriky/clanky/pro-ridice/policie-modernizuje-vozovy-park-prevzala-prvni-octavie-se-specialni-vybavou_47602.html
7. Ilustrační foto vodního stříkače [online]. tydenikpolicie.cz [cit. 2023-11-27]. Dostupné z https://tydenikpolicie.cz/prazska-specialni-poradkova-jednotka-disponuje-novym-vodnim-strikacem-na-podvozku-tatra/?utm_source=www.seznam.cz&utm_medium=sekce-z-internetu#dop_ab_variant=1190230&dop_source_zone_name=hpfeed.sznhp.box
8. Znění § 18 zákona č. 553/1991 Sb. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>
9. ŽÁRSKÁ, L. *Zbraně* [online]. Praha: Policie České republiky, 2020 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/zbrane-97619.aspx>.
10. Policie České republiky. *Vybavení střelnými zbraněmi, použití zbraně* [online]. Praha: Policie České republiky, 2011 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vybaveni-strelnymi-zbranemi-pouziti-zbrane.aspx>.

11. ŽÁRSKÁ, L. *Veřejná zakázka - nákup zbraní Glock* [online]. Praha: Policie České republiky, 2019 [cit. 2023-09-05]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/verejna-zakazka-nakup-zbrani-glock>
12. Ilustrační foto CZ 75 D COMPACT [online]. collectorsfirearms.com [cit. 2023-09-13]. Dostupné z <https://www.collectorsfirearms.com/products/149195-cz-75-d-compact-9mm-pr53192.html>
13. Ilustrační foto GLOCK 17 [online]. collectorsfirearms.com [cit. 2023-09-13]. Dostupné z <https://www.collectorsfirearms.com/products/157064-glock-17-gen-5-9mm-ngz997-new.html>
14. Ilustrační foto SA vz. 58 [online]. [cit. 2023-09-13]. Dostupné z [armyweb.cz https://www.armyweb.cz/clanek/ceskoslovenska-legenda-samopal-vz-58](https://www.armyweb.cz/clanek/ceskoslovenska-legenda-samopal-vz-58)
15. Ilustrační foto HK G36 [online]. gunsmanuals.com [cit. 2023-09-13]. Dostupné z <http://gunsmanuals.com/portfolio-post/hk-g36>
16. Ilustrační foto HK MP5 A5 [online]. asmc.com [cit. 2023-09-13]. Dostupné z <https://www.asmc.com/umarex-airsoft-hk-mp5-a5-ebb-0.5-j-black>
17. Znění § 56 odstavce 3 zákona č. 273/2008 Sb. [online]. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>
18. Znění § 20 odstavce 4 zákona č. 553/1991 Sb. [online]. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>
19. Znění § 21 odstavců 1-3 zákona č. 553/1991 Sb. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>
20. Znění § 22 zákona č. 553/1991 Sb. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>
21. Znění § 59 zákona č. 273/2008 Sb. [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. zákon č. 273/2008 Sb., *o Policii České republiky* – znění od 28. 6. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>
2. ČESKO. zákon č. 553/1991 Sb., *České národní rady o obecní policii* – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>
3. ČESKO. zákon č. 283/1991 Sb., *České národní rady o Policii České republiky*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-283>

4. ČESKO. zákon č. 40/2009 Sb., *Trestní zákoník* – znění od 1. 7. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>
5. ČESKO. ústavní zákon č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky* – znění od 1. 6. 2013. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>
6. ČESKO zákon č. 300/2013 Sb., *o Vojenské policii a o změně některých zákonů (zákon o Vojenské policii)* - znění od 7. 2. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-300>
7. ČESKO. zákon č. 154/1994 Sb., *o bezpečnostní informační službě* – znění od 6. 9. 2019. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-154>
8. ČESKO. zákon č. 17/2012 Sb., *o Celní správě České republiky* – znění od 1. 1. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-17>
9. ČESKO. zákon č. 341/2011 Sb., *o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů* – znění od 1. 7. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-341>
10. ČESKO. zákon č. 219/1999 Sb., *o ozbrojených silách České republiky* – znění od 23. 7. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219>
11. ČESKO. zákon č. 119/2002 Sb., *o střelných zbraních a střelivu* – znění od 1. 2. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>
12. ČESKO. zákon č. 262/2006 Sb., *Zákoník práce* – znění od 1. 7. 2023. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023 [cit. 13. 9. 2023]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

Seznam obrázků

Obrázek 1– Logo Policie České republiky.....	14
Obrázek 2– Logo městské policie Aš.....	15

Obrázek 3- Znění § 52 zákona o Policii ČR.....	23
Obrázek 4 - Znění § 18 zákona o obecní policii	24
Obrázek 5- Znění § 52 zákona o Policii ČR.....	27
Obrázek 6– Škoda Octavia v barevném provedení PČR vybavena uvedeným rámem ..	29
Obrázek 7 - Vodní stříkač SPJ Praha	30
Obrázek 8 - Znění § 18 zákona o obecní policii	31
Obrázek 9– CZ 75 D Compact.....	35
Obrázek 10– Glock 17 Gen5.....	35
Obrázek 11– Samopal vzor 58.....	37
Obrázek 12– Útočná puška Heckler & Koch G36 (compact).....	37
Obrázek 13– Útočná puška Heckler & Koch MP5 A5	38
Obrázek 14 - Znění § 56 odstavce 3 zákona o Policii ČR.....	44
Obrázek 15 - Znění § 20 odstavce 4 zákona o obecní policii	45
Obrázek 16 - Znění § 21 odstavců 1-3 zákona o obecní policii.....	47
Obrázek 17 - Znění § 22 zákona o obecní policii	48
Obrázek 18 - Znění § 59 zákona o Policii ČR.....	48

Seznam příloh

Příloha 1 - Člen prvosledové hlídky OOP ČR.....	67
Příloha 2 – Strážník obecní policie	68

Přílohy

Příloha 1 - Člen prvosledové hlídky OOP ČR

„Onoho dne jsme s kolegou vykonávali hlídkovou činnost na území našeho služebního obvodu. Byli jsme ve služebním vozidle Škoda Octavia, které bylo vybaveno ochranným rámem.

V jeden moment jsme na ulici před námi spatřili vozidlo, o kterém nám bylo, z místní a osobní znalosti, známo, že by jej mohla řídit osoba užívající OPL. Rozhodli jsme se vozidlo předepsaným způsobem zastavit a zkontrolovat. K zastavení jsme použili výstražné a zvukové zařízení ve spojení s nápisem STOP POLICIE. Řidič vozidla na tuto výzvu zareagoval prudkým zrychlením a pokusil se nám ujet. O tomto jsme ihned informovali operačního důstojníka a začali vozidlo pronásledovat. Jelikož jsme se v daný

moment nacházeli v centru města, a tedy v hustě zastavěné oblasti, je nutno podotknout, že řidič svou jízdou, kdy opakovaně překračoval rychlostní limit, v momentech najížděl do protisměru a při průjezdech zatáčkami a na kruhových objezdech opakovaně doslova smykoval po silnici, bezprostředně a vážně ohrožoval ostatní účastníky silničního provozu a chodce, kteří byli poblíž.

Ze směru, kterým řidič jel, bylo zřejmé, že se nejspíše pokusí vyjet z města na obchvat, který je v blízkosti, kde se pokusí nabrat ještě větší rychlost a ujet. Toto podezření se potvrdilo, když řidič najel na zmíněný obchvat a začal ujíždět směrem od města. Jelikož tato silnice je mnohem širší a také se v ten moment na silnici nenacházela žádná jiná vozidla, rozhodl se kolega, který řídil, využít tzv. PIT manévru, tedy jiného prostředku k násilnému zastavení vozidla. Provedení tohoto PIT manévru bylo úspěšné a ujíždějící vozidlo se ocitlo zastavené na krajnici vozovky. Ihned po tomto jsme s kolegou vyskočili z vozidla a pod hrozbou namířené střelné zbraně a za použití výzvy „Jménem zákona...“ jsme řidiči dávali jasné pokyny, aby vystoupil z vozidla a lehnul si na trávu mimo vozovku.

Řidiči byla následně přiložena služební pouta. U řidiče byla poté provedena prohlídka za účelem zjištění, zda je ozbrojen, dále u něj byla provedena zkouška na přítomnost alkoholu v dechu a test na přítomnost OPL, který vyšel pozitivní na amfetamin/metamfetamin. Řidič byl následně eskortován na OOP k provedení dalších úkonů. O použití donucovacích prostředků byl bez zbytečného odkladu vyrozuměn operační důstojník a vedoucí OOP. Incident se obešel bez zranění.“

Příloha 2 – Strážník obecní policie

„Jako příklad bych mohl uvést situaci, která se nám s kolegou stala, když jsme prováděli měření rychlosti na hlavní ulici v našem městě.

Od hlídky Policie ČR jsme dostali informaci, že by v nejbližší době mohl naším směrem projíždět nebezpečný pachatel, který před dvaceti minutami, se střelnou zbraní, přepadl benzinovou čerpací stanicí, která je u vedlejšího města. Dostali jsme přesný popis vozidla, včetně registrační značky, ve kterém měl pachatel jet i jeho docela přesný popis. Díky této spolupráci s Policií ČR jsme samozřejmě zvýšili naši ostrážitost.

Po několika málo minutách po tom, co hlídka Policie ČR odjela, se objevilo vozidlo odpovídající popisu. Předepsaným způsobem jsme řidiči dali pokyn k zastavení. Řidič překvapivě uposlechl a vozidlo zastavil. Již od prvního pohledu na vozidlo i řidiče nám bylo jasné, že se jednalo o hledaného muže. Já jsem, s absolutní opatrností přistoupil ke dveřím řidiče, tak abych se mohl v případě nutnosti ihned alespoň částečně skrýt a řidiče jsem vyzval, aby předložil doklady předepsané k provozu vozidel na pozemních komunikacích. V ten samý moment kolega, za neustálého pozorování řidiče, telefonoval Policii ČR, aby je o naší situaci informoval. Řidič měl sice stažené okénko, ale na mou výzvu nijak nereagoval a jen upřeně hleděl dopředu. Výzvu jsem ještě jednou zopakoval a když jsem viděl, že muž se nijak nehýbe ani nijak jinak nereaguje, zvolal jsem na něj „Jménem zákona dejte ruce na volant, tak abych na ně viděl a nehýbejte se!“ a na muže jsem namířil služební zbraň. Muž této výzvy uposlechl, položil obě ruce na volant a stále hleděl upřeně před sebe. Po pár vteřinách se mě ale řidič zeptal, co teď bude dál a jak se mě ptal sundal pravou ruku z volantu a sáhnul pro něco pod sedadlo. Okamžitě jsem na něj zakřičel, aby se nehýbal a dal ruku zpět tak abych ji viděl. Muž začal pohybovat rukou zpět směrem k volantu, ale to už jsem uviděl, že v ruce držel střelnou zbraň. Oba s kolegou jsme na něj zakřičeli, aby ji pustil, ale muž nereagoval a zamířil ji na mně. V ten moment jsem jednou vystřelil směrem na mužovo paži, do oblasti pravého bicepsu. Ihned po zásahu muž zbraň upustil. Já jsem pak ihned otevřel dveře od vozidla a za použití hmatů a chvatů jsem muže vytáhnul z vozidla a svedl na zem. Kolega mezitím oběhl vozidlo a zajišťoval mě. Muži jsem následně přiložil služební pouta. Ihned, jak jsme s kolegou měli situaci pod kontrolou, běžel kolega do našeho vozidla pro lékárničku a muži jsme poskytli první pomoc a přivolali na místo záchrannou službu. To už se na místo dostavila také hlídka Policie ČR, která si muže převzala. My jsme ihned informovali našeho vedoucího o použití donucovacích prostředků a zbraně.“